

„ЭДАЗИ“ ежедн. орган восток. секции Ц. К. Р. К. П. в Сев.-Запада. Бюро Ц. К. Р. К. П. В. Р. В. Лейт. ja Põhja-Eäane büroo Eesti sekti häälekandja. Ленинград, Фонтанка 27. Arvatud kell 10—7. Telefonid: Toimetis — 533-96, trükituba — 171-41.

Edasi

Kunlutsuste ja tellimiste hinnad			
Kunlutsamine		Tellimine	
esimesel lül. 3 r. kul.		hinnades 1 km	1 rbl.
viimisel „1“		aasta — 11 rbl.	
teistmiste „6“		aasta 1 km — 50 kop.	
3. har. asut. 20 f.		aasta — 5 rbl. 50 kop.	
G. Kirjast. ühikute liigmetele ja kollekt. tellides 15% odavam.			

Nr. 20 (2220)

Pühapäeval, 25. jaanuaril 1925

8. aastakäik

Lenini mälestuspäev väljamaal.

Mitlingud Berliinis.

Sm. Lenini esimesel surma aastapäeval peeti hiigla tööliste mittingut Berliinis, millest osa võtsid üle 18,000 inimese. Mitmed tuhanded töölised ei pääsenud majasse. Rõnede ülesastujad seltsimehed kriipsutajad alla, et Sakamaa proletariaat jm. Lenini esimesel surma aastapäeval kannab mitte rahulitust jääda enne kui pole võitnud Sakamaal revolutsioon.

Masfelised meelevaldused Austrias.

Wiini st, 23. jaan. Tööliste linnaosades peeti leina istanguid, mis pühendati jm. Lenini mälestuseks. Austria Kommunistlik partei korraldas masfelise meeleavalduse. Kõrvaltõlgitud töölised tegid katset panna toime meeleavaldust Nõukogude jaaditu maja ees. Politsei ajas töölised laiali võttes tarvitusele tülmad sõjariistad.

Tööliste meeleavaldused Itaalias.

Roma st, 23. jaan. Sm. Lenini mälestusaastapäeval kõigis tööstuse lehtkõhtades panid Itaalia töölised välja lipud päälkirjadega: „Elagu Lenin“ ning organiseerisid meeleavaldusi. Uhest Milano linnaosa trükitööstuse konfiskeeris politsei ära 4000 esemplääri kommunistide lehtlehti, mis oli pühendatud jm. Lenini mälestuseks.

Roomas konfiskeeriti kommunistide ajalehe Lenini number.

Leina istangud Norras.

Oslo st, 23. jaan. Norra Kommunistlik partei organiseeris terve rea leina mittinguid jm. Lenini mälestuseks. Kommunistlikud ajalehed pühendavad terved ajalehe numbrid Lenini mälestuseks. Üks osa kommunistidest, keda välja heidetud Kominternist (Trommeli grupp) ülistavad niijama Leninit.

Siimene Nõukogude aviomootori järeleproovimine.

Vähematel päevadel oodatakse Hartowi lake istmega „Howelandi“ tüübilist lennukit, mis varustatud „Dieberti“ mootoriga, ta teeb proovilendusi Moskva-Hartow, Homel-Smolensk-Moskva. Nii lennuk, kui ka mootor on ehitatud täielikult nõukogude tehastes, paremate väljamaa tüübiliste aeroplaanide järele. Lend on esimeseks katseks faugamaa päale, et proovida Nõukogude avio-mootori ehitust.

Uus nafta hallit.

Romaniski raioonis, Batu piirkonnas lei välja suurejouline uus naftahallit.

Uute laevade ehitamine.

Nikolaevskis on välja töötatud laevadeehituse programm 25—27 a. päale.

Kawatšufel on ehitada kaks laeva Krimmi-Kaukaasia liinile, kolm laeva Krimmi-Kaukaasia ringkonna liinile, üks laev Krimmi liinile ja üks laev Asjovi liinile. Nikolajewi ja Herjoni liinidele on määratud kolm eri laeva.

Päale nende kawatšetafje ehitada veel 23 laeva teiste reifijate liinide otstarbeks, niijama ka weolaewu.

Meie saatkonna liigete elukorterid lastmine Kownos.

Kowno st, 23. jaan. Meie saatkonna lake liigme ja „Kestä“ büroo hoone pihta lasti eila, kuul tungis afnaft läbi. Keegi ei saanud kannatada.

Hughes lendas...

Hughes: Kui hää oleks mul olnud Ameerika poliitikat ajada, kui S. R. W. L. komistuskivina mu ees ei oleks olnud!...

Nõukogude-Jaapani tootuleppe siju.

(Mõikwaht telefoniteel.)

On avaldatud Nõukogude-Jaapani kokkuleppe tekst. Kokkuleppe järele Nõukogude Babariikide Liidu ja Jaapani wahel seatakse jalule normaalne diplomaatiline wahelkord. Wastastiku kohustuse küsimused tulewad otuustamisele edaspidi. Selle kokkuleppe järele kohustab Jaapani walitsus ära wiia oma wäeosad põhjapoolset Sahaliinilt, kus maksma panna selle nõukogude wõim.

Grilise protokolliga korraldatakse tulewaste Jaapani kontsessioonide küsimus Sahaliinil. Selle protokollu järele on S. R.

W. Liit kohustatud Jaapanile kontsessioonid andma 50% naftatööstusest Sahaliini ida kaldal ja päale selle tiwioe lademe kaotamise diqust. Jaapan on kohustatud maksma wiis kuni kaheksa protsenti üldisest tiwioeagist ja wiis kuni wiisteistkümmend protsenti üldisest naftaagist.

Raubanduslik wahelkord seatakse korda mõlemate üldisest rahulolemisel. Nikolajewski küsimus lahendatakse jm. Karahani tahetuse awaldusega nõukogude walitsuse nimel selle fündmuse kohta.

Dollar ei jõua järele.

Jääwad jaba lõppu.

New-Yorgi st, 23. jaan. Jaapani ja Nõukogude wahelise kokkuleppe saawutamise puhul tähendab „New-York Times“ ettewaatlikult, et kokkulepet Jaapaniga saawutada on fergem, kui Suur-Britaniaga ja Prantsusmaaga, sest siin puudub wõlaküsimus. Millist tähtsust awaldab see kokkuleppe Kange-Jda poliitika päale, on raske ette näha. Earnase kokkuleppe loomine enne nõukogude oleks tähendanud Tokio kaastöötamist Moskwaaga Hiina küsimuses, kuid nüüd S. R. W. Liidu ja kapitalistlikude maade wahel loodud lepingud on abinõuks, mille kaudu wõib jälgida üksteise järele.

Ühes teises kirjatükis sama ajaleht kritiseerib praeguse jenati waenulikk seisklohta riigi departamenti wastu ja awaldab eila resolutsiooni, mis nõuab nende ilmariikide sõjajõudude mahapanemise konverentsi kokkuleppest, kes asuwad diplomaatilis-es wahelkordades Ameerikaga. „See wormul fõrwalda S. R. W. Liidu osawõtmise konverentsi tödest,“ kirjutab ajaleht, „kuid sõjajõudude wahendamist siis kui punane wägi moodustab enesest määratud ähwardust maailma üldisele rahule, ei wõeta mitte arwele.“

„New-York American“ nõuab, et walitsus sõlmits kaubanduslikud wahelkorrad S. R. W. Liiduga. Jaapanil on wõimalus nüüd tehtud lepinguga warustada end

pääsajalikult tooresainega, ta tõweneb nii poliitiliselt kui ka majanduslikult. Ajaleht juhib Borah tähelepanekut selle mitteharilikult fakti päale, et kaks kõige wihasemat nõukoguwalitsuse wastast, riigisekretäär Hughes ja naiskariist Emma Holden, teatawad, et waatamata ka kõige kiiremate abinõude päale, mis ettewõetud S. R. W. Liiduga lähenemiseks, jääwad nad nende maade jaba lõppu, kes omale ahnitsenud poole Euroopat ja Aasiat.

Jaapani tunnistamine tiirendab Ameerika tunnistamist.

New-Yorgi st, 23. jaan. „Innaitew Presse“ agentuur teatab Washingtonist, et Nõukogu-Jaapani kokkuleppe kiirustab S. R. W. Liidu tunnistamist Uhendatud riikide poolt, kui aga wenelased omalt poolt ei alga uut hoogitööd Uhendatud riikide walitsuse wastu. Arwatakse, et Coolidge määrab selleks komisjoni, kes läbirääkimisi pidama hakkab Moskwaaga kas juwel wõi fügifel. Uhendatud riikide seisklohta määravad ära 1) arusaamine nõukogude walitsuse püsimisest, 2) poliitilisest ja majanduslikult mitlefajusaamisest, mis tekinud Uhendatud riikide isoleeritud olekust Jdas, 3) surwe Ameerika arusaajamate kodanikude poolt, kes juba nüüd eduga kauplewad nõukogudega, 4) Uhisfondilise arwamise muutumine, kes pooldab tunnistamist.

Branting astus ametist ära.

Stokholmi st, 23. jaan. Pääminister Branting astus haiguse tõttu ametist ära.

Es-eri Gufowski enesetapmine.

Pariisi st, 23. jaan. — Lasks enese maha endine „Ruskoje Bogatstvo“ kaastöölise es-er A. J. Gufowski.

„Monarki“ hävitamine.

Londoni st, 23. jaan. — Täna uputati Inglise dreadnought „Monark“ Washingtoni sõjariistade wahendamise konverentsi otsuse põhjal. Dreadnought wiidi merele ja esimeses järjekorras tungisid temale kallale aeroplaanid, mis pomme pilbusid ja esimese wigastuse sünnitasid. Siis algasid lastmist ferged lahingulaewad ja wiimaks lastsid kaheksa dreadnaouthi teda 12 pennikoorma kanguiselt raskestest suurtükidest.

Umetorm Siberis.

Nomonikolajeskist, 24. jaan. — Väane-Siberis ja Altas oli tugev lumetuif. Lume paksus oli üle julla. Altai teel jäid rongid lumme kinni. Wiiski raudteel seisab liikumine.

Wõitlus Schanghai lähedal.

Pekingi st, 23. jaan. — Wõitlus Schanghai lähedal, kestab edasi. Rindral Lu-Sun-San liigub suurte jõududega lõuna sihis Su-Schau poole. Maršal Tshi-Si-Zuan põgenes Schanghaiisse, sest et tema garnisoon Su-Schau haldas mäsama, seisklohta jääb endiselt kindlustatks.

Saadikutekogus S. R. W. Liidu tunnistamisest.

Pariisi st, 23. jaan. — Välispoliitika üle waelustel ütles Briand: „Midagi ei ole pahemat lake riigi üksteist täiesti eraldamisest. Seepärast tuleb, waatamata kõigist raskestest, mida Nõukogude walitsus meile ette seab, terwitada siiski meie jaadiku määramis Moskwas.“ Siis nõudis Briand weel läbirääkimise mitte katkestamist Watikaaniga: „Mina usun, et Herrioti isamaalhus, mis minule tutaw, teeb leiab asja lahendamiseks.“

Traktorid — Krimmide.

Käesolewal aastal kawatšetakse jaata 60 traktorit. Põllumajanduse rahwakomissariaat kawatšeb korraldada kewadel traktorite wõisilust.

Juutide tung põllupidamisele.

Moskowi piirkonnas on märgata juutide keskelt juurt tungi põllupidamisele üleminekust. Juudid loowad tahilikult kollektiive.

Powulowski raioonis on juutide kollektiivile üleantud endine kommuuna „Wõit“.

Emakeelde.

Poltoratskis asuti praktilisele ajutuste asjaajamise üleminefule emakeeles. Kõigis ajutustes on käimas ettewalmistus tööliste õpetamiseks Turkmeni keeles.

Metalltööstuse kasv.

Uhenduses katusepleki-raua nõudmise kasvuga jäi metalli tagawara kuni 2 miljoni puuda. Nishne-Tagilski trust algades novembri kuust 1924 a. pani käima Marteni sulatuse ahju Kuwjanski tehases.

Jaanuari kuust alates pannakse käima kolm leheraua waltsi Nishne-Tagilski tehases.

Põllutöö inventaari walmistamine.

Põllutööriistade tehaste ühendus andis suurematele tehastele juured tellimised põllutööstamine ja -riistade päale.

Kuni 1. oktoobrini 1925 a. peawad walmistama: üle 67 tuhanda mitmekesise jaha, 30 tuhat äket, 2725 külmimasinaat, 2000 niidumasinat, 1500 forteerimise masinaat, 2600 rehepeksu masinaat.

«Sina juhid riigi ratast. Luba siis armuliselt omal orjal juhtida kaheksahobuse jõulist automobiili!»

Amédée hõõrus rõõmsalt käsa, kuna temal oli weidi lühikene nägemine, rõõmustas Amédée, et nii waimustawa autojuhi sai. Kohtust ja palatist wälja tulles tundsid nemad puht lapselist rõõmu tõllahoone minnes, sääal oma mänguriistale istudes ja sellega Yvette, Marne ja Oise kallast mööda kihutades kuni mõne lihtsa wõõrastemajani, kuhu neid hää köök meelitas.

Enne kodust wäljasõitu kallistasid nemad alati Claudet. Amédée kätel olles siples poiss kätega ja häälitsetes selle juures: «au-aa», mis pidi nähtawasti tähendama «jällenägemiseni!»

Selle järele sõitsid nemad muretult wälja ning tagasisõidul maitesid nemad tähtistaewa kaunistust ja oma tugewat, ajawoolus karastatud armastust.

Onn nõrgendas wähehaawal nende energiat ja mässis neid oma wõrku. Neil kaswasid juba ühised harjumused, ühine maitse ja ilma märkamata omasid nemad ikka sügawamalt selle tiheda, üksteisele lähedase kuju, mida wormis neile armastus. Ikka sagedamini tuli Annikil oma jõudu pingutada selleks, et hommikute Saint-Sulpice platsile minna. Weel enam: kohtus käimine ei olnud temale enam alati mõnusaks kohustuseks. Istangute tunnid olid hirmus pahasti määratud, temal tuli suuremalt osalt üksik eiend wõtta ja sagedasti pidi Annik kogu oma tahtejõu kokku wõtma, et endise korralikkusega oma elukutse kohuseid täita.

Täiesti ootamatult lahkus tema juurest Amélie, kes otsustas mehele minna ühele endisele maitre d'hotele, *) kes praegusel ajal oli uksehoidjaks naabrimajas.

«Madaam mõistawad mind? ... Alaline koht ... teatud seisukord ... Hää inimene!»

«Armastate teie teda?»

«Noh nii ... nagu armastatakse ...»

«Noh, sarnasel juhusel tunned sina ennast ka siin õnnelisena». Amélie punastas.

«Wabandage madaam ... Kuid abielu ... see on ikka enam kindiam. Päälegi wõtab tema ka enese juure minu tütre ... Oh, mitte sugugi sellepärast, et temal halb oleks m-me Broussat juures, aga minu tulewane tahab teda edaspidi wõtta omale sääduslikuks tütreks. Siis oleks lapsel omegi nimi».

Annik ei katsunud temale oma seisukoha selles asjas selgitama hakata. Muidugi, tallatud teel sammuda on kergem ... Tema hakkas rohkem leplikult waatama nende naisterahwaste pääle, kes loobusid elus nägemast ainult alalist wõitlust oma olemasolu eest ja, ehk tema küll ei kiitnud hääks nende muutmata laiskust ja püüet iga hinna eest hingelist rahu alal hoida,

*) Maitre d'hotel — ülem ehk juhtiw teener söögilaul peenemas ringkonnas

M. de-Moreval mahutas, kuna temal oma abikaasalt täieline wolitus oli, suure osa sellest rahast (plus omad) kolme ettewõttesse, milledelt lähemal ajal mitte ainust sout kätte ei saanud. Samal ajal kaotas tema börsel kakssada wiiskümmend tuhat franki.

Järgmisel päewal ilmus keegi daam, kes ei tahtnud oma nime awaldada ja nõudis, et m-me de Moreval teda wiibimata wastu wõtaks. Tema tõi senatori portfelli, mis oli täistuubitud paberitega ja aruannetega praegusaja seltskonna kõlbluse langemisest. Nähtawasti kawatses senator mõnel lähemal istangul oma aruannet ette kanda.

Rea küsimiste pääle wastates teatas see naisterahwas kogu tõtt, ja lisis omalt poolt weel mõned ähwardawad märkused juure: tema nõudis suure summa raha oma waikimise eest, mille pääle majaperenaine wastas terve walingu ohkete ja hüüetega. Muidugi oli tema walmis igasugust summat maksma, et skandaali ära hoida, kuid õnnetuseks ilmus juba samal õhtul waiksemates ajalehtedes teadaandeid «juhtumisest senatoriga».

Löök oli nii ootamata ja tugew, et wanake täiesti pää kaotas. Nähes sarnast meeletuleid ja saamatust, mida m-me de-Moreval awaldas, kes pisarates ujus ja siiski täit arusaamist ei awaldanud oma mehe kõlwatusest — tundsid Amédée ja Annik otsekohest kaastundmust. Walus oli waadata naisterahvast, kes omas wanas eas kaotas tee, mida tema kuni wiimase ajani ainsaks õigeks pidas: tema sarnanes waiksele eksinud tüdrukule, kes tabati kuriteo päält.

Kartes weel enam häbistada m-me de-Morevali, ei kohtanud Annik seni temaga. Kuid tema kirjutas kirja, mida Amédée isiklikult ema kätte wiis, ja mis wanakest pisarateni liigutas.

«Ah!» hüüdis tema selle järele, kui oli kirja läbi lugenud. «Mina ei tea enam isegi: kus on paha ehk kus on hää! Minul on mõtetes kõik segi. Minul on sarnane tundmus, nagu oleks mina kogu eluaja sammunud pimedana, mitte midagi nähes... Saa aru, minu armas, mina austasin teda. Ei olnud seda toitu, mille maitsemise eel tema ei oleks lugenud salmisid piiblist!»

«Waene ema!»

M-me de-Moreval nuttis meeletuletusel.

«See on alatus: ennast sellena näidata, kes sina tõeliselt ei ole! Mina kuulen weel praegu, kuidas tema alati sinust rääkis: «Teie poeg teotab meid oma armukesega! Wannun teile, oleks tema minu poeg...» Ja selle juures rääkis tema minule alalõpmata omast isast, keda luges kõrgema kõlbluse eeskujuks».

«Ja sina uskusid teda?»

«Mis pidin mina tegema! Kes wõib seina jalal seistes näha, mis sünnib teisel pool katust. Tema säadis minule wastu sinu ja sinu kaaslase. Ah, mida wõib weel uskuda! Ja kuidas wõib jumal lubada sarnaseid jälke asju! Sinu naine...» Tema nimeatas esimest korda Annikit nii ja rõhutas teadlikult seda sõna, —

Läinud nädal.

Wene-Jaapani lepingu allakirjutamine. — Kuidas kokkuleppele jõuti. — Mits leping S. R. W. Viiduga Jaapanile kasulik on. — Mida mõttis S. R. W. Viit lepingust Jaapaniga. — Uus valitus Sakjamaal. — Kuidas suurkõnlanus võimu oma kätte püüdis ja sai. — Kodanluse bloklõomine. — Misjuguft oja selle juures sojfid etendafid. — Kuidas sojfid rahvusvahelise kodanluse huvi- fide laistka lubawad. — Praeguse Sakja walitfufe iga on lühite. — Minult kommunistid wõitlewad energiliselt walitfufe wastu. — Balti riikide Helsingi konwerentfi nurjamine. — Konwerents ei annud neid tagajärgi, mida saada loodeti. — Rahwasteliidu ehitajad Gesti. — Gesti ei peeta veel riigiks, kellele laenu wõib usaldada, waid lastakse jumala päale loot. — Üleliidulise kooliõpetajate kongressi töö tagajärjed. — Meil ei ole haritlast, waid on hari- dustöölised. — Lenini surma aastapäew ja töörahwas. — Uued nefeitid W. R. P. parteisje.

20. jaanuaril kirjutati Pekingis Wene- Jaapani lepingule alla.

Üks-teise järele on meie senised ägeda- damad wastajed sunnitud mõda wõd walele piftma ja meile kätt sirutama. Tegj feda ka Jaapan. Lepingu allakirjutamine toob täielise pöördse Kauges-Jda poliitika, toob muudatufe kogu ilma poliitikasse. Meile tähendab see aga otsekohe meie sejutorra kwenemist Kauges-Jdas.

Kuid ka Jaapanile ei ole selle lepingu tegemine mitte wälkese tähtsusega. Jaapan kindlustab omale sõbralikku seljatagust, juh- tumiseks, kui tal wahetord Ameerikaga te- rawneda wõib, mis praegu kogu aeg sugugi kinduwäärt ei ole olnud. Et see wahetord iga päewaga ifka terawamaks muutub, fiks tuli Jaapanil aegjasti mõtelda seljatoe kindlustamise päale, see on nüüd fündinud. Sa nähtawasti on see fündinud wastastiku kokkuleppel.

Minewa nädala ülewaates tähendafime juba, et kokkulepet taftistafid päämifelt kaks komistustiki: 1) Jaapani sõjawägede wäl- jawiimine Põhja (Wene) Sahaliinist ja 2) naftarikka maa kontseffioonile faamine.

Esimefes küftmuses lubas Jaapan küll oma sõjawägesid Wene Sahaliinist wälja wedada, kuid jättis tähtaja määramise lah- tiseks. Meie nõudfime aga sõjawäe wälja- wedamise tähtaja täpselt kindlaks määra- mist. Nüüd on Jaapan meie nõudmisele wastu tulnud ning Jaapani sõjawäed wee- tafje Põhja Sahaliinist wiibimata wälja ning jään paannatje udufogude wõim makema.

Teises küftmuses nõudis Jaapan omale kontseffioonile 50 protf. naftarikkast maast. Meie wakkfime 40 protf. Nüüd on fiks kokkuleppele jõutud 50 protf. pääl, kuid Jaapan annab selle eest meile 15-8 protf. nafta puhtast faagift. Päale selle on Jaa- panil digus ka kiwijõe lademeid eksplua- teerida ja selle eest annab ta meile 5-15 puhtast faagift.

Need olid majanduslikud küftmused, kuid just nende küftmuse lahendamiseft olenes kogu kokkulepe. Seepärast tuldi ka mõle- malt poolt üks-teisele wastu ja fõrwaldati ühijel jõul taftistufed.

Eriti waimustatud on kokkuleppeft Jaa- pani ajakirjandus. See tähendab awa-

meiselt, et sellest, kuidas edaspidi kujuneb wahetord Jaapani ja Nõukogude Liidu wahel, oleneb tuntawalt Jaapani, kui mõjuma riigi olemasolu mitte ainult Kau- ges-Jdas, waid Wafijel ookeanil üldje.

Edasi oleneb Jaapani sejutork Hiinas ja Afsia mannermaal üldje neift wahetor- dadeft, mis tal wälja kujunewad S. R. W. Viiduga. Leping Weneaga kindlustas Jaa- pani sejutorda, see kindlustas ka S. R. W. Liidu rahvuswahelist sejutorda.

Sakjamaal on päale kettwate walitfufe kriiside, päale kauplemiste ja lubamiste miimaks korda läinud uut ministeeriumi koku feada endise rahaministri Lutheriga eesotjas. Raskused millega Sakja kodan- lufel uue walitfufe kokkuseatmises wõidelda tuli, olid huwide ühtlufe puudus kodanlufe oma ridades.

Kuni hiljutise ajani etendafid Sakjamaa poliitilises elus tähtsamat oja kaks mõdu- kat kodanlufe parteid — demokraadid ja keshrühm. Mõlemad need parteid kaitsesid keshrühm kodanlufe ja haritlaste huwifid ja püüdsid alaliselt wabaneda juurkapitaali ja mõsiffikude mõju alt, kelle juwifid kaits- wad niinimetatud „rahwa partei“ ja „rahwuslaste“ partei.

Kuid wiimase kabe ehk kolme aasta joo- ful hakkafid juurkapitalistid ja mõsiffikud otjufawalt wõimu oma kätte nõudma. Al- guses pääfis walitfujesse kapitalistlik „rahwa partei“, kelle eesotjas seifis tuntud „krooni- mata kuningas“ Stinnes. Wähe aega enne wiimaseid walimifit parlamenti, mis läinud aasta detsembris peeti, hakkafid omale koh- tafid walitfujes nõudma ka rahwuslaste mõsiffikud.

Waatomata mõddukate parteide ja jof- fiaaldemokraatia wastupuklemist, on praegune walitus koku featud nimelt kokku- leppe põhjal rahwuslastega. Mõddukamad parteid olid sunnitud äärmiste parempool- jete jurwel taganema: et see järelandmine aga mitte liiga märgataw ei oleks, teatafid nad, et uus walitus on „parteitu“.

Tegelikult seifab uus walitus aga koos kõigist kodanlikkude parteide ehtajateft — demokraatideft kuni rahwuslasteni. Teiste fõnadega: uus walitus on kodanlufe bloki teotamine, fäält on wälja wifatud jof- demokraadid.

Sotfid hoopewad nüüd, et nad aktiiv- felt wõitlema faawad uue mustafajalise wa- litfufega. Milles aga see wõitlus seifab, näitab jofiaaldemokraatia ühe juhi seletus. Nimelt seletas üks Sakja jofide tähtsima- test juhtideft — Breitcheid, et kui uus walitus endiselt lepituspoliitikat liitlastega ajab ja täidab kõiki liitriikide kapitaali nõudmifit, fiks ei wõitle jofid walitfufe wastu. Rii lubawad fiks jofiaaldemokraa- did, keda walitfufest lihtfalt wälja wifati, waatomata selle päale, et nad parlamendis kõige tugewamaks parteiks on, ka edaspidi fõdtada rahvuswahelise kapitaali kajuks.

Wawalt faab uuel walitfufel piff iga olema, fesi ta on liiga kunstlikult koku fea- tud ja parteilised wastolud tõusewad warsti uuesti üles. Kuid ainustefes tõsistefes wastastefes uuele walitfufele on ainult Sakja kommunistid. Kaistes Sakja töölisteklassi tõsiseid huwifid, on kommunistid uue walit- fufe wastu awalikult woenusalul.

Balti riikide nõupidamine Helsingis lõp- pes ja lõppes nii, nagu juba warem oleta- fime. Kuigi jään wastuõetud nõukogude wastajed otjufi warjatakse, on fiks selge, et konwerentfi neid tagajärgi ei faawuta- tud, mida alguses selle päale pandi. Wä- hemalt näitas Soome ajakirjanduse konwe- rentfistatane toon, mis eriti Poola wastu oli fihitud. Soome ajakirjandus tähendas awalikult, et Soomel Balti riigi loomiseft midagi kaju ei ole, waid tal ainult kohu- tufi tuleb kanda. Ja nii lõppefti konwe- rents sellega, et „finnitati“ rahwasteliidu poolt warem wastuõetud resolutsioon ja lubati järjekordjeks olenguks Tallinna koku foguda.

Seega läks konwerents täiesti nurja, fesi oli ju selle päämifeks ülesandeks nõukogu- wastalije Balti liidu loomine. Et jeda aga ei fündinud, näitab, et Balti noored riigi- keshjed jedawõrd wastolus on, et nad kuidagi omawahel koku leppida ei juuda.

Rahwasteliidu faatkond, kës Gesti riigi majandust uurima tuli, fai sellest nähta- wasti halwa mulje, fesi oma lahkumiskõnes ütles ta muu seas, et „aita end ise, fiks aita find ka jumal“. Et Gesti walitfust jumala ja rahameeste päale loot kasti, ei ole Gesti kodanlufele muidugi kuigi mee- pärane. Sellegipäale waatomata tähendas faatkonna esimees Avenol, et Gesti, kui ka kõik teised wäikeriigid olewat Rahwasteliidu erilise kaitsje all ning lubas (korrates oma lubamist mitu korda) selle eest hoolitfeda, et Gesti krediti faaks. Jse ei julgenud ta kredite aga mitte lubada, waid krediteide tarwidufest Gesti jaoks Rahwasteliidule ette kanda ja foomitada, et Rahwasteliidu esi- mees weel fõrd Gesti „uurima“ tuleks.

Lõppes üleliiduline kooliõpetajate kong- ress, mida meie dieti wõime nimetada selle pöördpunkti finnitajaks, mida wiimastel aastatel kooliõpetajate ja üldje haridustöö- liste hulgas wõifime märgata. Kongress kriipjutas jämeda joonega alla, et meil ei ole haritlast, waid meil on haridustöö- lijed, kelle huwid ühijed on töörahwa-

Nõige wanem Wene promow- laator.

Ruht Jwan Orladski, kelle jüütegu Moskwas arutati. Jse on tööline, talupoja poeg, oli ta 1873 — 1879 aastani filmavai- waks rewolutsionäärifis, „Rahwa Woli“ partei liitmeks. Wõttis oja Alekxander II elu kallale kippumise eeltõõft. Arreteeriti 1880 aastal ja muutus promowlaatoriks Oli selleks kuni 1917. a. webruarirewo- lutsioonini. Sai 150 rubla kuus palga. Tema andis ära filmapaistwad tõõlised „Rahwa Woli“ parteist, nagu: Friedenson, Barannikow, Kolotõjewitf, Trigonin, Sheljadow ja Sofia Berowskaja. Tema jüdametunnistufel lajub suurema rewolut- siooni organifatsiooni fisesekukumine. Wiimajel ajal teenis Leningradis, „Kras- naja Sarja“ tehafes.

Orladski mõisteti kümneks aastaks wangi walju eraldamisega.

pere üldiste huwidega, kes üheks ojak on maailma töörahwa ühijest wäerinnast, nagu kongress oma laftufes maailma haridustöö- listele alla kriipjutas.

Lenini surma aastapäew kujunes jälle töörahwa laiemate hullade poolehõiu awal- damise päewaks W. R. P. ja nõukoguwõ- mule. Nagu aasta eest, nii woolafid ka nüüd uued wärsked wõitlejate read W. R. P., et jatkata jeda tööd, mis pooleli jäi Lenini poolt. Rii andis ainult Leningradi prole- tariaat parteile 10.000 uut liiget, Ukraina 33.000 uut liiget jne. Praegu ei ole veel uute wõitlejate W. R. parteisje astujate arm kindlasti teada, kuid alla 100.000 see iga- tahes ei ole. Töörahwas koondab ifka tihe- damini omi ridu W. R. P. ümber, et leni- nismi lipu all Lenini poolt juhitud ees- märgile sammuda. R. T.

Streifis.

Jack London. Tõlkinud M. Lufin.

(Järg 3 *).

Tal oli weel teine mälestus läinudajast, tume ja fahwatu, kuid mis igawesti ta jüdamesse finnitatud oli ifa karmide jal- gadega. See oli ennem mingifugune pai- naja, kui mälestus tõeliseft asjast — en- nem fisekafawanud mälestus inimeft, kes teda unes maha tõukab ja tagasi oma ifa- ifade juure lähleb.

See mälestus ei tulnud Johnny'le pähe mitte millalgi päewawalgel, kui ta ei ma- ganud. See tuli meele õõfel, woodis, fel minutil, kui ta meelemärgus kadus ja ui- mastus unes. Sellele järgnes alati wae- waw unetus, ja esimefel filmapilgul näis talle hirmuäratawa haiglae fartufe mõ- jul, et ta lamab põigiti woodi jalgade wahel. Ta fõrwal nägi ta tumedaid ifa ja ema kujufid. Ta ei mäletanud oma ifa, ei faanud meeletuletada, misjugune ta ife- enefest oli. Kõik tema meeletufufed ifast wiifid selleni, et tal olid higliafuured too- red jalad.

Tema waremud mälestufed kuwafid ühes temaga, kuna hilisemaid mälestufi tal ei olnudft. Kõik päewad olid ühetoo- lijed. Tal oli täiesti üksoif, kas eilane

päew, kas mõõdunud aasta, kas tuhat aastat tagasi, kas üks minut. Midagi ei muutunud. Ei olnud jündmusi, mis olek- sid aja kaitu märkinud. Neg ei läinud edasi. See seifis täpselt ühe koha pääl. Olid ainult kaitwad masinad, mis ringle- fid, kuid paigalt ei nihkunud, waatomata sellele, et ifka kõnemini ja kõnemini kaitfid.

Kui ta neljateistkümnne aastaseks fai, läks ta tärgetdaja juure tööle. See oli hiiigla fündmus. Wiimaks juhtus ometi midagi farnast, mida mäletada wõis päale une õõfel ja tükitöö eest faadud palga. See oli olümpiaada, mille järele wõima- lik oli aega arvata. — „Kui ma tärget- daja juures töötama hakkafin, — ja „päale jeda, — ehk jälle „ennem, kui ma tärgetdamise jaoskonnas töötafin, — nii- fufufed targufufed libijefid tihti tema huultelt.

Ta pühitjes oma kuuteistkümnne- aastaseks faamise jünnipäewa, üleminnes kudumisejaoskonda ja faades töötamifeks kangaspuud. Ka fin oli wirgutamise põh- jus röömustamifeks seepärast, et ta tüfti- töö päale üle läks. Ja ta fai nendega juu- repäraltifelt toime seepärast, et ta jorwift walmistatud oli, keda umbertõõtatud kõige uuemate masinatega wabrikufes. Kolmanda kuu jooftul töötas ta juba kafe kangaspuu juures, kuid pärast ifegi kolme ja nelja kangaspuu juures.

Teise aasta lõpul walmistas ta rohkem yardifid, kui kõige parem kangruteft, ja

fakstord rohkem, kui keshmine töõtegija. Ja fodus hakkafid ka asjad paranema, selle järele, kuidas ta oma töõjõu täieli- sele õitjengule lähenes. Kuid fiks ei ka- nud tema juurenaw töõpalk ifkagi kõift tar- widufi finni. Lapsjed kaswafid suuremaks. Nad jõid rohkem... Ja nad kaitfid koolis, ning raamatud makfid raha. Päale selle, mida kiiremini ta töötas, jeda kiiremini tõusfid kõigi tarwete hinnad. Jsegi for- terimaks fõrgenes, kuigi maja remondi puu- dufel kokkuwarjemifel oli.

Johnny oli pikemaks kaswanud; kuid täis- kaswanuna paistis ta weel tõhetum kui ennem. Ta oli ka närwilifemaks muutu- nud. Ühes närwilifufega kõwenes ka käre- mus ja wihoftamine. Lapsjed teadfid juba mitte ühefõrdje kibeda arandemise järele, kui kardetaw on temaga tülitjemine. Oma austas teda töõtegemise pärast, kuid mõ- nifõrd pegeldus tema austufest ka fartus.

Talle ei olnud röömusid elus. Ta ei näinud millalgi, kuidas mõõbusid päe- wad. Dõjetel ta magas, teadmatult liigu- tufi tehes unes. Muul ajal ta töötas, ja ta arufamine oli masina arufamine. Wäljaspool jeda oli ta mõistus nagu tihti paberilehele. Tal ei olnud mingifu- gufeid illufioone päale ühe, ja nimelt, et ta hääd fõhwi jõi. Ta oli tööloomaks. Tal ei olnud mingifugust mõistustlikku elu; fõrd aga teadmatult talle, jündis tema mõistufe jügewufes iga tema töõtunni, iga tema kääliigutufe, iga tema lihafje wähe-

nemife arakaalumine ja arahindamine ning toimifid ettevalmistufed tulewajeks jünd- mufeks, mis üllatas teda ja kogu teda ümbritsewat pifikeft ilma.

See jündis hilisewadel, kui ta õhtul töõlt koju tuli, tundes ebaharilikku wõfi- must. Ohus hõljus nagu mingifugune pingul olew ootamine mingit ebaharilikku, kui ta laua juure istus, kuid tema ei märg- ganud jeda. Ta fõi, täielist waitimist alalhoides, jõi mehaanilifelt jeda, mis ta ees oli. Lapsjed aga just wastu- pidifelt lõbutsefid ja matjufafid huultega. Kuid ta ei näinud põrnugi jeda.

— Tead fa, mida fa ka jööb? — kü- fis lõputks ema mitterahulolewa tooniga.

Ta waatas mõiftmatult oma ees olewa jöögi päale, ja fiks pööras famafugufe waate ka oma ees seiswa ema päale.

— Ujuw faar, — ütles ema pidulikult.

— O, — ütles ta.

— Ujuw faar! — hõiskafid lapsjed fooris.

— O, — ütles ta. Ja seejärele weel kaks-kolm raafufest allameelates, lifas ta juure: — Ma nagu ei tahaksti täna jüüa.

Ta pani lufika käest ära, nihutas tooli eemale ja tõufis laua juureft raskelt üles.

— Ma arwan, et kõige parem on kui ma ära magama lählen.

Ta jalad wänderdasid weel enam kui harilikult, kui ta töõti mõõda kais. Rii- dest lahtiwõtmise oli talle hiiigla suureks töõks, hirmsaks piinaks, ja ta ifegi nuttis,

*) Waata „Edasi“ nr. 9. ja 15

alkooweniga*), kus wiibis paarikene, kusjuures meesterahwas ei aimanud, et tema teistele vaatamise objektiks on.

Kohe päale ettekande lõpu, kui «näitleja» läinud, aga «näitlejanna» jäi woodile lamama väljasirutud olekus, astus näitlelawale m. de-Moreval teda saatwa daamiga. M. de-Morevali ainsaks riideks oli waulinnu sulg, mis taha seotud. Tema wajus põlwili roojase altari ette, kuna mõlemad naisterahwad karjusid samal ajal ikka suuremas waimustuses kuni akkordi lõpuni: «Oh, ime kaunis waulind! Oo, suurepärase waulind!»

Sel päewal lõppes aga etendus werewooluga pääajusse. Wanake langes silmili woodi päale ja lallutas arusaamatuid sõnu. Tõusis segadus, igalt poolt kuuldus karjatusi, haigele anti esimest abi.

Tuli teda riistada ja kui väikest last automobiili päale wiia, mida kiirelt kohale kutsuti. Perenaise abilise, südi naisterahwas, aitas teda automobiili istuda, andis autujuhile adressi, saatis m. de-Morevali tema maja ette ja kadus.

M. de-Moreval ei tunnud ära oma monumentaalset eesruumi, waid jalkas lallutamist:

«Oo, wau... wau... wau...»

Ja siis plahwatas laginal naerma.

Lärmi päale väljajooksew uksehoidja kiwines tähtsat üürnikku nähes... Mõne minuti järele wiidi senator kui eluta tomp oma korteri.

Juurekutsutud arst waatas woodis lamawat haiget järele ja raputas pääd:

«Mis teile ütelda: iseäralisi abinõusid ei ole! Werewool pääajusse! Kui tema järgnewa neljakümne kaheksa tunni jooksul ei tule meelemärgusele... Ei, ei, erilist hädahohtu elule ei ole... Kuid sarnane olukord võib siis kesta aastaid läbi...»

Järgmisel päewal lamab haige kogu aeg woodis, punnis silmil, allaripnewa alumise mokaga ja lallutas alalõpmata.

«Wau — Wau...!»

Ei olnud vähematki lootust selleks, et tema senatis oma endisele kohale asub. Onneks waikisid ajalehed weel sellest juhusest, neile anti eriline keeld selleks.

Kuid m-me de Morevalil oli teisi pahandusi.

Esiteks ilmus tema juure notaarius täielise aruandega. M-me de Moreval palus notaariuselt raha, kuid see näitas temale paberite järele, et vaatamata sellest, et mõlematel abikaasadel oma eri kapitaalid olid (nemad abiellusid weel sel ajal, kui kumbki abikaasa oma waranduse üle ise walitses), oli m-me de Morevalil siiski praegusel silmapilgul ainult kaksikümmend wiis tuhat franki puhtas rahas ja wiiskümmend tuhat franki Rahwusliku kaitse obligatsioonides kuuekuuse tähtajaga.

* Alkoowen — kõrgem koht toal.

mõistis tema siiski neid põhjuseid, mis sundisid neid elu raskuse eest põgenema.

Kuid raske hoop, mis kui piitsa löök tabas tema õde, wirutas ka Anniki üles.

Korrafatis tema päale oma wastuwõtte tunni õe juure alla minna, et teda suudelda, kui temale jooksis wastu hirmust segane Fine.

«Madaam sai praegu kirja m. Martine'! Laps...»

Nutt lämmatas tema sõnad.

«Mis? Gi? Kas õnnetu juhus! Rääkige!»

Fine rääkis läbi nutu:

«Gi on surnud... Määrane koledus!»

Annik tormas alla. Paule ulatas temale täiesti kuutõbise liigutusel mehe kirja.

«Laste kõhutõbi... ettenägemata õnnetus... matused on Cointreys pühapäewal...»

Anniki silmi ees tantsisid tähed ja tema suutis suure wae-waga kirja lõpuni lugeda.

«Ei saanud ette teatada, sest et isegi liig hilja jaama sõitsin».

Selle järele ilmus palwe, mida wõis ainult täieline arusaamatus ette kirjutada:

«Tulgu Paule tagasi... Tema saab majas oma endise koha...»

Annik pööras waikides küsiwa pilgu õe päale. Nagu oleks kogu saatuse raskus tema pääl lasunud, wahtis Paule kuiwil silmil otse enese ette.

Wiimaks kogeles tema:

«Mina teadsin, et tema sureb. See on — kättemaks!»

Tema wõttis raamatu ja näitas Annikile lehekülje, kus read musta joontega oli alla tõmmatud.

«Roger hoiatas mind!»

«Mida mõlled sina nüüd teha?»

Paule pööras omad tumenewad silmad Anniki poole ja Annik nägi neis kindluseta pilku.

«Mina uuendan tunni andmist, püüan rohkem töötada. Mina teen kõik, mida käseb mind Roger».

Täis abistust waatas Annik seda murtud inimest. See oli tema õde: waene, armetu naisterahwas, kes kõik wastutuse oma tegude eest lükkas olewuse päale, kes asus «teises» ilmas ja kes pidi oma ülemwõimuga juhtima tema elu...

Uus kohustus — oma õe järele walwata — suurendas weel Anniki energiat. Korra mõttes tema juba Amédéele ette panna Paulet Raspaili bulwaarile wõtta. Fine hoolitseks siis tema eest ja oleks ühtlasi Amélie asemel Claude juures. Kuid õde tegi temale ise ettepaneku teda endisse korteri jätta.

«Sina mõistad mind: siin elan mina ühes Rogeriga! Meie oleme siin nagu kodus!»

«sinu naine kirjutas mulle tähelepanemisewäärilise, imekauni kirja. Nüüd näen mina, et teda ei tunnud. Tema on tark ja auwäärt naisterahwas! Ja oled sina tõesti õnnelik!»

«Nagu seda rohkem olla ei wõi!»

«Mispärast ei tee teie sarnasel juhusel oma wahekorda sääduslikuks?»

«Mida wõib anda praegusel ajal meie õnnele veel sääduslik abielu?»

«Enam austust!»

«Kuid meie sõbrad awaldawad ilma selletagi meile küllalt austust. Ja teised ka...»

M-me de Moreval waatles teda. Temale näis, nagu oleks tema poeg sootu teiseks olewuseks muutunud. Tema kogeles:

«Wõib olla on teil õigus. Selle katastroofi järele on minu mõtted, minu waated ja ideed... Kõik on kokkulangenud. Kõik on otsas, isegi raha! Raha... Minul on õige piinlik tülitada sind sellega, kuid sina oled nii armas, nii tähelepanelik minu wastu ja nüüd olen mina kitsikuses...»

«Ärme räägime sellest enam! Hommen olen mina sinu juures!»

M-me de-Moreval ohkas uuesti:

«Ah, abielu, abielu!... Mis hääd on sellest, kui naisterahwas on selles nii kaitseta? Noh, minu poeg, jällenägemiseni! Täna Annikit minu poolt. Palu, et tema enam ei wihas-taks minu päale... selle loo pärast, mis sündis... neil päewil... meie wahel... Mina olen õnnelik, kui tema kunagi lubaks mind Claudet suudelda!»

«Hää küll, hää küll, ema, ole rahulik selles! Küll mina kõik korraldan.»

IX.

«Ho-he! Kaaslanel!» hüüdis Amédée maja läwel. «Aeg on suprema minna!»

Annik wastas terrassi teisest otsast:

«Ah ei! Päike on veel liiga kõrgel! Peab ootama!»

Chaise longuel*) lamades, kuldõilmelise mimoosa kõrge wariu all, õmbles Annik mõnuledes punasel siidil pisikesi tähti G. väikestele särgikestele.

Lapse pesu... terve kast pesu, mis oli määratud tüdrukukesele, keda tema ootas... mõne kuu järele. Claude õde. Nemad otsustasid teda nimetada Gineks, õnnelt surma saanud Paule tütrekese mälestuseks.

See oli wärske rõõm, mis sündis nende südames mõni aeg tagasi ja lisas veel enam walgust ja heledust neile wõluwaile tundidele ja päewadele, mida maitseisid nemad sellest ajast päale, kui wiibisid siin kaunil maal.

*) Chaise longue — sohwa magamiseks ja puhkamiseks.

ütles üks meie armsam kirjanik — Mauclair! Tema jah, kui mina ei eksi!»

«Jah, teie ei eksi!» kinnitas Annik. «See näitab ainult, et ka kõige paremad teie hulgast ei suuda wabaneda eelarwamis-test ja wigadest! Ütelge minule: mida mõtlewad mehed! Teie säete õiguse wastu alati oma sofismi! Kas ainult teie ainuõiguseks on kunsti ja teaduse kõrgemad saawutused? Kas ei leidu ka naisgeeniust? Aga m-me Curie? Kas ei seisa tema oma mehega ühel kõrgusel?»

«Aga m-me de Noailles?» sõnas Monique. «Ei ole see esimene luuletaja meie ajal!»

«Nii wõib ette tulla sadasid teisi nimesid!» lisas omalt poolt juure m-lle Hardy. «On see teile veel wähe? Andke meile oma tuhandeaastased kogemused! Ja andke meile täpselt samane kaswatus, nagu seda saawad mehed! Ja kui see teile meeldib, lisage veel juure eriline kõõgi ja majapidamise haridus. Ja samal ajal, kui mina seletan teile oma soowisid ja ihasid, algage häwitama juba algkoolist päale see idiootlik wahesein poiste ja tüdrukute wahel!»

«Ah, teie räägite üldisest õppusest!» hüüdis Amédée. «Mina ei ole selle wastu!»

«Oh, mademoiselle Hardy!» tähendas Blanchet, «mina näen, teie ei ole kaugel sellest, et tõugata oma õdesid ulaellu!»

«Wabandage, see ei ole tõsi: mina nõuan neile ainult normaalset terwist ja loomulikku lihtsust!»

«Kas teie ei märka, et Blanchet teid lihtsalt prowotseerib,» ütles Amédée. «Mina annan teile täielise õiguse. Loodus ei sünnitanud inimpaarist ühte poolt kõrgemate ja teist nõrgemate, loomuomadustega! Pääajul ei ole sugude wahet. Sää! on täieline sarnasus! Ja see peaks ka igal muul alal maksew olema!»

Annik tänas teda pilgul, milles wõit aupaklikult kummardas.

Nemad oleks tunnud nüüd täielist pilwitu õnne, kui Paule õnnetus ei oleks tõmmanud nende selgesse taewasse murepilwi. Onnelik teadmises, et Annik õnnes elab, maitseis Amédée waba ühenduse kogu wõluwust. Temale meeldis juba sarnane abielu, waatamata sellest, et mees ja naine kumbki ise nime kandsid. Mõnikord narritas Amédée Annikit, kui kirjad tulid, mis olid adresseeritud: «M. ja m-me Jacquemin», et nendel on tahetud päale kirjutada: «Madame Amédée Jaquemin». Annik kehtas selle päale õlgu ja naeratas.

Nemad ostsid omale väikse automobiili. Mõne Selonowilt wõetud tunni järele õppis Annik seda juhtima.

«Temal on loodud anne juhtimiseks», tähendas kunstnik.

«Ja walitsemiseks!» tähendas Amédée kergel torkel ja naeratas õrnalt.

«On see etteheide?»

«Ei, ainult tõsiasja konstateerimine!»

W. K. P. Kehtkomitee täistogu resolutsioon Jm. Trotski wäljaastumiste kohta.

Sm. Trotski kiri W. K. P. kehtkomitee täistogu istangule.

Lugupeetud seltsimehed!

Enne kui ma täistogu istangu esimehele päewakorra punktiks on ülesseatud: kohapäälise organisatsioonide resolutsioonide küsimus jm. Trotski „väljaastumiste“ kohta. Haiguse tõttu pole mul võimalik oja wõtta täistogu istangust, seepärast lubage mul selle küsimuse lahendamiseks lähidalt anda allpool järgnevat seletust. Viimased igatahes tegeandawad küsimuse läbiwaatamist.

1. Ma arwan ja arwan, et wõiksin esile tuua diskussioonis küllalt kaaluwaid põhimõtteid ja faktidest wastuleetust sel- lele küsimusele, nagu püüaks mina „leninismi“ rewideerida ja „Lenini oja alandada“. Kuid siiski ütlesin ma seletusest ära, mitte üffi haiguse pärast, waid ka sellepärast, et käesolewa waieluse tingimustes, iga minu wäljaastumine sellel pin- nal waatamata tooni ja siju järele, oleks tõusnud poleemika järgendamisest, muutes teda kahepoolseks ühepoolse ajemel, andes talle weel enam terawama ijeeloomu. Sinnaes foku waieluskäitu, waatamata sellepääle, et minu wastu üles tõsteti hulk ebaõigeid, otse inestamijewäärilisi jüüdistusi, arwan, et minu waikimine oli õige partei üldiste huwide seisukohalt wäl- jaminnes.

2. Kuidagi moodi ei saa ma omaks wõtta jüüdistust leninismi rewideerimise püüdmises ja ijeuguse „trotskismi“ liini läbiwiimises. Minu arwesse kirjutatud üt- lemine, kui ei oleks mina tulnud enamuse juure, waid enamuse minu juure, paistab mulle lihtsalt imena. Oma „Dktoobri õpe- tundide“ eesõnas kõnelesin ma otsekohe:

„Enamuse walmistas end ette oma oja wastu rewolutsiooni leppimata wõitlusega, mitte üffi „narodnikutega“ ja wähe- mused, waid ka „kõrvalpe wooluga“, s. o. selle wooluga, millesse ka mina kuulusin. Viimajal kaheljal aastal pole mul kunagi mõttesse tulnud waadata mingisugust kü- simust n. n. „trotskismi“ seisukohalt, mi- da lugewin ja loen juba ammu olemat poliitilistelt liideweeritust. Olin ma õige, ehk tein wigu ühes ehk teises küsimuses, mis meie partei ette ferkinud, alati läffin ma wälja meie partei teoreetilistest ja prakti- listest kogemustest. Kõigi nende aastate wäljal mitte keegi ei kõneleud mulle, et minu need ehk teised mõtted wõi ettepa- nefud toowad enesega kaasa ije woolu — „trotskismi“. Täiesti ootamatalt minule tuli see küsimus üles minu raamatu „1917 aasta“ ilmunise puhul waieluses.

3. Kõige fuurem poliitiline tähtsus sel- lega ühenduses on talupoegade küsimuse hindamisel. Ma eitan „otustawalt, kui

oleks „permanente rewolutsiooni“ wor- mul, mis täiesti kuulub minewikku, ära- määratud mingisugusel mõõdul nõufogude rewolutsiooni tingimistes, minu mittetähe- lpanekut talupoegade suhtes. Selle küsimuse pääle ehitada püüet leppimatuid wah- fordi luua, ei leia minu aruagemise jä- rele õigustust kaheljaastases rewolutsiooni kogemustes, mida läbi tegime ühielt, kui ka tulewiku ülesannetes. Samuti lihtan tagasi wäited minu „pessimisistliku“ waate kohta meie fotsialistliku ülesehituse ja Lääne rewolutsiooni pitaldase käigu kohta. Waatamata kõigist raskustest, mis ferki- wad esile kapitalistlikust ümberpiiramisest, on nõufogude diktatuuri jõud wäga fuur. Mitte üksford pole ma seda mõtet are- danud ja põhjendanud, partei wolutusel, eritielt rahwuswahelistel kongressidel. Ma arwan, et see mõte on elujõuline ka praeguse ajaloo arenemise juures.

4. Waielusküsimustes, mis partei 13. kongressi poolt lõpulifelt otjustatud, ei as- tunud ma üles mitte ffordagi, ei kehtkomi- tees, ei töö- ja kaitseuufogus, ega ka wäljaspool partei ja nõufogu juhtimaid or- ganisatsioone ei mingisuguse ettepanefuga, mis kas kandfult ehk otsekohefult oleks üles- tõstnud warem otjustatud küsimusi. Pääle 13. kongressi kaswafid ehk fujuufid fil- mapaiswamalt wälja majandusliku, nõu- fogulise ja rahwuswahelise ilmega uued küsimused. Nende otjustamine nõuab mää- ratut jõutuluust. Mulle on täiesti wõõ- rastaw püie parteikomitee töö fõrwale jada mingisugust „platwormi“ nende kü- simuste otjustamijes. Kõigile seltsimeestele, kes wiibifid kehtkomitee täistogu istangui, töö- ja kaitseuufogus ja S. K. W. Liidu fõjarewolutsiiooni-ijes komitees, ei nõua see finnuis mingisugust näidete tarwidust. Partei 13. kongressil otjustatud waielus- küsimused tõsteti uuesti üles wiimases waieluses mitte ainult wäljaspool ühen- dust minu tööga, waid niipalju kui käes- olewal filmapilgul arwata wõin, ka wäl- jaspool ühendust partei poliitikat prakti- liste küsimustega.

5. Et wiimase waieluse wormalfets põhjufets oli minu raamatu „1917 aasta“ eesõna, siis loen kõige eesmaht tarwilik- kuts wabaneda jüüdistufest, kui oleks ma oma raamatu trükitud kehtkomitee tead- mata. Tõelikult trükiti raamat sel ajal, kui mina terwist Kautafafas parandafin, samadel alustel kui teised minu ehk teiste kehtkomitee ehk üldifelt partei liigete raa- matud. Arusaadam, kehtkomitee afi on find- laks määrata ühed kui teised kontroleeri- mije wormid partei wäljaannete kohta, kuid ma ei rikkunud mitte fujuagi, ka kõige wäifemal määral, neid kontroleerimije worme, mis seni makswad olid. Mul pol- nud ka mingit põhjust selleks.

6. „Dktoobri õpetundide“ eesõna fu- jutab enefest minu mõtete ebaspidist are- nemist, mida mina wäljendafin waremalt mitte üksford, ijeäranis wiimajal aastal. Ma nimetan neifl etteannetef ja firja- töõdest ainult mõned: „Euroopa rewolut- siiooni teedel“ (Tiflis, 11. aprillil 1924 a.) „Hommitumaa wäljawaated ja ülesanded“, (29. aprillil), „Esimene mai Läänes ja Jdas“, (29. aprillil), „Uuesti murrangust“, („Wiis aastat Kominterni“, raamatu ees- sõnas), „Millifelt ajajärgust meie läbi läheme“ (21. juulil) ja „Rõdufõja põhi- küsimused“. Kõif ülesloetud etteanded on efile fuhtutud Saffa rewolutsiooni kaotu- sega 1923 a. fõgijel ja trükiti ära „Praw- das“ „Teatajas“ ja teistes wäljaannetes.

Mitte ainult ükski kehtkomitee liigetest, waid ka poliitbüroo terwifuna, ei näida- nud ffordagi minu tööde wigade pääle. Riijama „Prawda“ toimetust ei teinud ffordagi minu etteannete juure märkufeid, ei teinud ka kõige wäheimate katfet näidata mulle, et ta nõus pole minuga ühes kui teises punktis. Wuidugi mõista oma Dktoobri analüüfi, mis ühendufes Saffa fündmustega, mina ei waadanud mitte kui „platwormi“, waid ei lastnud ka üleser- fida mõtet, et sellest töõst aru saadafse „plat- wormi“ mõttes, milline ta polnud ja ei wõigi olla.

7. Kuimõrd praegu jüüdistuste käitu on tõmmatud mõned muud minu raamatud, muu seas ka farnafed, mis mitu forda kirjastatud, loen tarwilikult findlaks teha, et foku poliitbüroo, kui ka mitte ükski kehtkomitee liitmetest, ei näidanud mulle ffordagi, et ühte wõi teift minu raamatu-

teft ehk firjatõõd wõib arutada kui leni- nismi „rewideerimist“. Eriti wõib öelda seda raamatu „1905 aasta“ kohta, mis ilmus Wladimir Iljitfifi elu ajal, mida wälja andfid rida firjastufi, ja mida tulifelt fõowitati partei ajafirjanduse poolt ja mida Kominterni poolt ümber pandi wäl- jamaa feeltesse, käesolewal fõrral muutus see leninismi rewideerimije jüüdistuse ma- terjaaliks.

8. Ülal ettetoodud mõtete waral tahan nii kui seda ütlesin alufes, fätte jaada ainufest eesmärti: Täistogu istangule fer- gendada efimehe päewakorra punkti otjus- tamist. Mis puunub waieluses ettetulnud fõrratawatesse teadaannetesse, kui nõuaks ma omale parteis „efifefifukofta“, ei pae- nuta end diftsipliini alla ja ära ütles kehtkomitee ühest ja teiselt töõst, siis ilma, et fuuremalt nende finnuistete fiffse fuwe- nets, teatan kategoorilifelt: olen walmis täitma ükstoif, mis töõd kehtkomitee juhti- mifel, ükstoif kus fõhas ja wäljaspool igafugust fõhta, muidugi mõista, ükstoif millistes partei kontrolli tingimistes. Pole waja erilifelt selle pääle näidata, et pääle wiimajst waielust, asjaolude huwid nõua- wad minu fuuremat wabastamist rewolut- sioonilise fõjandufogu efimehe fõhufte täit- mijest.

Lõpuks loen tarwilikult juure lijada, et ma ei fõitnud Rõfswafst wälja funi täis- foku istangu ajani selleks, et tarbetprral wastust anda ühe kui teise küsimuse pääle, ehk tarwiliji seletust teha.

L. Trotski.

Kremlis, 15. jaan. 1925 a.

W. K. P. Kehtkomitee ja kehtkontrollkommissjoni täistogu istangu resolutsioon, wastu wõetud 17. jaanuaril 1925 aastal.

(Wastu wõetud kehtkomitee liigete rõhuwal enamufel, kahje wastu- feismijel ja foku kehtkontrollkommissjoni liigete pooldamijel, ühe erapooletufel.

Enamlaste partei kõigi edufammude põhieeldufes on alati olnud tema tera- feline ühtlus, raudne diftsipliin, ja täielik waadete ühtlus leninismi alufel. Trotski järelijatmatud enamuse wastu wäljaastu- mijed panewad paratamatalt partei ette ülesande, kas öelda lahti sellest eeldufest, ehk katkestada lõpulikult need wäljaastu- mijed. Rahwuswahelises ulatuses hin- natafse Trotski wäljaastumijed partei wastu, kodanluse ja fotsiaaltemofraatide poolt kui ettekuulutus W. K. P. lõhenemi- fets, tähendab — ka proletaarlifitu dikta- tuuri fõffuwarimijes üldse. Sellest wäl- jaminnes seab rahwuswaheline imperia- lifim praegu ofalifelt oma waheforda S. K. W. Liiduga, waatamata selle pääle, et S. K. W. Liidu wäline oluford on findlam kui fuuagi waremalt.

Sifemaal wõetafse wastu Trotski was-

tasrinnalised wäljaastumijed kõigi nõufo- guwastaste fõfflewate elementide poolt kui signaali fõonduda partei poliitika wastu, eesmärgiga lõhkuda proletaarlifitu diktatuuri, kodanlilule demofraatiale jä- relandmist teel. Riigiaparaadi töõliste wastalised elementid, kes püüawad lahti jaada partei juhtimije alt, näewad Trotski wõitluses kehtkomitee wastu oma lootust. Proletariaadi diktatuurile, erilifelt ühele tähtfomale Lenini juhtmõttele, — talupo- gade wõimule, — tehafse määratud kahju. Parteis ja partei ümber need Trotski opofitfioonilised wäljaastumijed tegid tema nime kõigi enamlaste wastaste, kõigi mit- tekommunifilistude töõfifwastaste faldu- wuste ja rühmituste lipuks.

Praegu wõib Trotski partei wastu fifi- tud wäljaastumiji fõgufummas ijeeloomus- tada kui katfet muuta W. K. P. mingifu-

tui wõõr isse heitis, jättes ijege ühe kinga jalga. Ta tundis, kuidas tema pähe nagu midagi woolas, mis ta ajud uduga täitis. Tema fõhnad fõrmed tundfid fa- majugust raskust, kui foku käe labagi, fujuures nende otstes oli mingisugune felfguetu ja arusaamatu tundmus, nagu pääski. Riffitlud walutafid wäljafanna- tamatult. Kõif fondid walutafid. Kõif walutas tal. Ja tema pääs algas huu- gamine, põffumine, paukumine, miljonite fangaspuude tümin. Fõgu ilmaruum oli täis lendawaid fiffitfuid. Nad wiffitfid fiin ja fääf fegamini tähtede kesk- tel. Ja ije töõtas tuhandete fangaspuude taga, ja need töõtasid ifta fuuremini ja fuuremini, ning faades niidi, mis tuhandeid fiffitfuid lendama fündis.

Ta ei läinud teifel päewal töõle. Tal oli wäga palju tegemist tuhandete fangas- puudega, mis tema pääs keerlefid. Tema ema läks töõle, kuid enne faatis arsti järele. Arst ütles, et Johnny'l on fõwa infuensa algufjus. Jennie jäi tema juure walwajaks, et teda talitada.

See oli wäga raske haiguse fuja, ja ainult nädala aja pärast tõusis Johnny woodift üles ja hakkas mõõda tuba käima. Järgmijel nädadal ütles arst, et ta wõib juba töõle minna. Kudumisjaoftonna juhataja käis laupäewal pääle lõunat, efimefel päewal pärast tema terweftaamist, teda waatamas.

— Ta on parem kuduja, — ütles ju-

hataja tema emale. — Tema fõht jääb talle alles. Ta wõib nädala pärast esmaspäewal töõle tulla.

— Wispärast ja ei täna, Johnny? — küfifis ema talt rahutult.

— Ta oli nii wäga haige ja pole weel seni täiesti terweks faanud, — püüdis ema teda küälilise ees wabandada.

Johnny istus haawatuna tundes ja waatas tungiwalt maha. Ta istus farnafes felfjufõrras weel kama pärast seda, kui juhataja ära läks. Oues oli fõe, ja ta istus maja wälfiele trepile. Wahest ta huuled wärfifid. Nais nagu oleks ta ametis mingisuguse wäljaarwamifega.

Teifel päewal läks ta wälja trepile juba fiis, kui päite paiftma hakkas, ja istus jälle trepiastmele. Seltõrral oli tal ka- fjas pliiats ja paber, millele ta jattas oma wäljaarwamiste tegemist, ning need wäljaarwamijed, nähtawasti, nõudfid temalt fuurt töõd ja mõistuse pingutamist.

— Mis tuleb pärast miljonift? — kü- fifis ta kehtpäewal, kui Will koolift fõju tuli. — Ja kuidas seda saada?

Ohtuks lõpetas ta endale ülesseatud ülesande. Ja fõejärele läks ta iga päew, kuid juba ilma paberi ja pliiatsita, wälja ning istus trepile. Fõgu tema tähefpanu tõmbas oma pääle puu, mis kaswas üle uulitja. Ta wahfis terweie tundide wiifi puu pääle ja eriti tähefpanelikult seda, kuidas puu offi painutas ja lehti rabistas. Nädala pärast teadis ta juba,

mits teda nii wäga puu huwitas: ta lei- dis selles enesega farnafust. Bühfepäewal, istudes trepil, naeris ta mitu forda wal- just oma fuureks rahustufets, kes juba mitu aastat ei olnud kuulnud, kui ta naerab.

Järgmijel hommitul läks ema juba enne walgefsminefist tema woodi juure, et teda üles äratada. Ta magas niipalju kui tahis fõgu nädala jootful ja fõepärast ärtas fergesti üles. Ta ei hafanud wastu panema ja ei katfunud waipa finni hoida, kui ema seda tema päält ära fiffus. Ta lebas rahulikult woodis ja ütles ka fama rahulikult:

— Asjata hülitad ema.

— Sa jääd hiljaks, — ütles ema, ar- wates, et ta läbi une räägib.

— Ma ei maga, ema, ja fõrdan weel fõrd fuulle, asjata hülitad. Sa wõib mind rahule jätta. Ma ei taha üles tõusta.

— Kuid fiis kaotad ja teenistufe! — hüüdis ema.

— Ma ei taha üles tõusta, — fõrdas ta imelikult ükstoifse häälega.

Ema ije ei läinud sel päewal töõle. See oli haigus, mis kõigist haigustest ras- kem, mida ema teadis. Palawifust ja fõ- nimijest, sellest wõis ta aru faada; kuid see oli hullumeeljus. Ta kattis Johnny waipaga ja faatis Jennie arsti järele.

Kui arst tuli, magas Johnny rahuli- kult, kuid ärtas fõje üles ja lastis was- tupuiflemata pulfsi katfuda.

— Pole midagi, — teatas arst. — Suur nõrkus ja rõhkem midagi. Viha pole kontidel mitte fõugui.

— Ta oli alati niifõugune, — ütles ema.

— Nüüd mine ära, ema, ja lafe mul wäljapuhata.

Johnny kõneles ärewufeta, rahulikult ja põõras fama rahulikult ennafst külje pääle ja jäi magama.

Kell fuimme wirgus ta üles ja pani riidesse. Ta läks töõti, fuft oma ema hie- munud näo eest leidis.

— Ma lähen ära, ema, ja tahan fuuga jumalaga jätta.

Ema pani põlle näo ette, istus ja haf- kas nutma. Johnny ootas kannatlikult.

— Ma juft kui teadfin seda, — ütles ema, nutufudes. — Kuid fõhu? — küfifis ta lõpuks, põlle näolt ära wõttes ja tema pääle fõhtunud näoga waadates, millelt famal ajal ka nudifhimu paistis.

— Ei tea . . . fõhu aga juhtub.

Kui ta seda ütles, fõrtis üle uulitja olew puu tumedas walgujes tema waimu- filmade ette. Talle näis, et puu tema juu- res aastafadafid warjub, ja ta seda näha wõib fiis kui tahab.

— Aga töõ? — küfifis ema wärfifewa häälega.

— Ma ei lähe mitte fuuagi enam töõle.

— Mu jumal, Johnny! — ofhas ema, — ära räägi nõnda!

See, mida ta ütles, oli ema meeleft jumala teotawine. Nii nagu ema, kes fuu-

Annik oli sellega päri seda enam, et tema juure ilmus bretoonlane, keda piimatooja saatnud. Sel naisterahwal olid hääd tunnistused, ja tema meeldis kohe Annikile, waatamata oma jämedatest näojoontest.

«Maria Kerladec? Hää küll! Maria tulge, waadake seda wäikest!»

«Tõsine Jeesuslaps!» hüüdis waimustud bretoonlane. «Mina hoolitsen nii kui tarwis selle wäikese eest! Olge selles üsna mureta!»

See hüüe, mis tõsisest südamest tuli, oli Annikile otsustaw.

Wäljaarwatud need juhused, kus teda sundis selleks tema elukutse, ei lahkunud Annik pea kunagi majast. Tema tuttawate ringkonda kulusid ainult kõige lähemad sõbrad. Kesk Pariisi keerlewat elu wiibis tema omas õnnes kui kindluses. Tema ei pööranud tähelepanu enam sellegi päale, et Amédée sagedamini hakkas oma ema pool käima.

M-me de-Moreval pidi päale oma kolmekordset katset tunnistama, et tema püüetel ei olnud tagajärgi. Ei Antoinette Cisson, ei noor Thorot-Morizé, kellega Amédée sunniti mitmesugustel kawalatel ettekäanetel kohtama, ei suutnud tema südamest Annikit wälja tõrjuda. Wiimane katse — ja seegi tagajärjeta! — tehti tõsise sõbra, hertsoginna de Rosseville abil. See oli noor ameeriklane, kes ühes kõrge aunimega ostis omale kõdunenud mehe. Amédée mäletas seda tüdrukut, kui see weel «miss Eyriki» nime all äratas üldist tähelepanu oma silmatorkawa iluga. Noort daami juhtisid kaks otstarbet — wõita omale tuntud poliitikategelast ja päästa inimese hinge naiskuradi küüsisist...

Kaotades sellel alal, otsustas m-me de-Moreval kallaletungimist teises sihis ette wõtta. Muidugi ei wõinud olla juttugi sellest, et isiklikku ühendust luua m-lle Raimbertiga.

«Sinu kaaslane on esimene, kes sellest ära ütleb!»

Asi puutub ainult Claudisse:

«Juba mitu kuud tõendad sina minule, et sinul ülikaunis poisike on! See on täiesti loomulik, et mina kunagi pean suudlema oma pojapoega. Sest see süüta lapsuke ei wõi wastutada teie, ehk... noh lihtsalt, teie minewiku eest! Too teda kunagi siia! Ema ei wõi keelata wanaemale seda lõbu oma pojapoega näha».

Annik, aimates mõnda sala tagamõtet, ei annud eitawat wastust. Tema mõistis, et järelandmine isa ja selle wana naisterahwa sääduslikule tundele, kes oma poega armastas, walmistas Amédéele suurt hädameelt. Ei olnud mingit hädahoitu selles, et Claude wäiksele otsaesisele suruti õelad huuled... Aga pärastpoole, kui lapse mõistus juba seletama hakkab, on ema selleks walwel, ei õigel ajal mürki kahjutaks teha.

«Waata, minu armas,» ütles Amédée temale, «sina ei tunnud oma ema peaaegu, ja sellepärast ei wõi sina ka mõista neid tundeid, mis minul on oma ema wastu. Mina teen ainult

VIII.

Amédée esimene liigutus oli selle järele kui Annik temale kogu loo ära jutustas, telefoni juure tormata. Tema oli küllalt kannatlik ema wastu, aga sarnast wägiwalda ei kannatanud tema siiski. Tema oli pöörane wihast. See oli liig: ema peab nägema, et sarnased naljad on lubamata!

«Ära tema päale liiga karju!» tähendas Annik. «Tema on juba küllalt alandatud!»

«Ei, ei! Mina nõuan, et meid rahule jäetakse! Meil on täieline wabadus oma last kaswatada nii, nagu see meile meeldib!»

Tema jooksis wihaselt edasi-tagasi oma töökabinetis ja lõi järsku rusikaga raamatukihi päale.

«Mina telefoneerin temale kohe!»

Kuid samal minutil helises telefoni kell.

«Pea! Helistas wist mõni walijatest.»

«Siis lähen mina!»

Annik wõttis kuuldetoru:

«Ja, jah! Haa!» Tema andis Amédéele märku, pihuga kõnetoru otsa kinni suludes. «See on ema!»

Amédée wõttis kuuldetoru oma kätte ja andis näoilmel naisele mõista: «Nüüd tema saab minult!»

Kui waewalt oli tema kõrwa toru juure pannud, kui tema muulis silmapilkselt oma ilmet ja rääkis alguses hirmunud, pärast kaastundlikul häälel:

«No, no, jää rahuliseks! Mina usun, et ei ole midagi tõsist! Ära nuta ainult, ära ennast ärita. Mina sõidan kohe sinu juure!»

Tema pani kuuldetoru käest.

«Praegu toodi senatist kodu minu wõõrasisa... Oige raskesti seisukorras... Tema kordab ainult alalõpmata segaseid sõnu ja ei tunne kedagi ära. Peatse jälle nägemiseni, Annik! Mina telefoneerin sinule, kui sinna kauemaks jään.»

M. de-Moreval oli raskesti haige häbistawas haiguses.

Wali moralist, paljude ühisuste liige, kes oli igasuguse waba ülespidamise wastane, kandis nüüd oma loomuwastaste armatsemiste tagajärgi. Igal laupäewal, punkt kell wiis helistas m. de-Moreval, enne seda, kui tema oma autähed ära oli peitnud, Richelieu uulitsa. Sääli wiibiwad naisterahwad said käsu teda wanaks prowintsi kaupmeheks pidada ja käisid sellefõttu temaga ka wabalt ümber.

Majaperenaine saatis teda tuppa, «kust waadatakse.» Mõnikord tuli temal oodata... Sarnasel juhusel ilmus temale seltsi üks «neist daamidest», kuid sel ei olnud tagajärgi. M. de-Moreval ilmutas elawust alles siis, kui tema silmas läbi «waateakna», läbi waateaugu nähti kõrwalseiswat tuba peeglist

gufeks Trotski „moobustatud“ „enam-
luse“ ilma leinimista. See pole enam-
lus. See on enamuse rewiderimine.
See on kätse leninismi ajemele panna
trotsismi, see tähendab katset leninistliku
rahvuswahelise proletariaalse revolutsiooni
teooria ja taktika ümberahetamist selle
wähemuse mitmekülgsega, milline esi-
nes wana trotsismi ja milline esineb
praegu loodud „uus“ trotsism. Tegeli-
kult aga siin mõttes on käesolew trots-
ism kommunisti mõistmise waimus. Lä-
hineda walemarfismile, mis tähendab
lõppude lõpuks „Euroopa sotsiaal-demo-
kraatia“ waimus.

Kogu mitmeaasta wältel, nii kaua kui
on Trotski meie parteis olnud, on par-
teil tulnud läbi teha Trotskiga neli üld-
wenemaalist waielust, rääkimata wähe-
maist waielustest ülitähtsates küsimustes.

Esimene waielus Bresti rahust. Siin
Trotski ei mõistnud, et talupojad ei taha
ja ei wõigi sõdida, ning ajas poliitikat,
mis peaaegu oleks maksnud revolutsiooni.
Oli waja Lenini ähwardust lahutada wa-
listusest, oli waja pingutawat wõitlust pi-
dada partei 7. kongressil, et parandada
wiga, ja saada kas wõi wiletsamates tin-
gimistes Bresti „puhkust“. Teine wai-
elus ametühjustest. Tegelikult talurahwa
juhtes, kes jõialise kommunisti wäsu oli,
parteitute töölise masside juhtes ja üldse
partei massidele lähenemise juhtes, aja-
järgul mil kodusõda lõppes, oli waja pi-
dada terawat üldwenemaalist waieluse
hoogtööd kogu partei tuuma poolt, Leni-
niga eesotsas, trotsismi „palawiku“ ülem-
kõrgele wäsu, et päästa parteid wigadest,
mis oleks wõinud küsimuse märgi alla
panna kõik meie revolutsiooni saamu-
tused. Kolmas waielus — „partei apa-
raadi“, „plaanist“, „fiktioosist“ keffkomitee
„talupoeglikust kalduwusest“ ja „põlwe-
dõitlusest“.

Tegelikult aga uuesti töölisklassi ma-
janduslikust sidemist talupoegade, hin-
dade poliitika, raha reformist, partei tar-
witust juhtida oma poliitikat töölise ju-
stia oja alalhoidmiseks meie majanduse ja
riiklikud organid, wõitlusest fraktsioo-
nide ja rühmituste „wabaduse“ wäsu
jelleks, et alalhoida partei enamiste kaad-
rite juhtiwat oja — ühesnagu Umpi aja-
järgus alalhoida leninist liini. Selles
waieluses sai Trotski juba täiesti selgelt
wäikefodanliku kalduwuse hüüdetorust.
Uuesti tõusis ta partei poliitika teele, mis
mis oleks wõinud häwitada revolutsiooni,
sest jarnane poliitika murraks ära partei
majanduslikud edulammud juba tema idus
Wäikefodanlik opositsioon, Trotskiga ees-
otsas, lõi ise omale jarnake olukorra, kus
mitte soowides tunnistada omi põhijugu,
rõhke tal arutada sellejärele, et „mida
pahem jeda parem“, see tähendab, panna
lootuse partei ja nõukogumajalike õnne-
tuse päale. Oli tarwis pidada pinguta-
wat wõitlust, et tagasi lüüa jeda wäike-
fodanliku päälejumist enamiste kind-
luste päale.

Nüüd on kõigile selgunud, et trotskis-
tide wäited „riigi hukatuselt“ 1923 a. ju-
nijal olid wäikefodanliku hirmu wäljenda-
jaks meie revolutsiooni jõudude mitte us-
tumisesse ja täielikult meie majanduse po-
liitika mitte mõistmist. Rahareform, mil-
lele Trotski wäsu jeadis plaani ja mil-
lele ettefuulutas nurjaminekut, terwendas
majanduslikku olukorda ja oli määrat-
luseks edasipoolse meie riigimajandus-
like ülesehituse teel.

Waatamata wiljaltalduste päale 1924 a.
tõuse tõstus. Töölise ainelise oluford
paraneb. Partei tuli katset tagasi kõwen-
datuna. Lenini kätte kindlustas parteid
uute proletariaatide jõududega. Kuid kui
enamist partei poleks annud jarnast tera-
wat ja ühemeelset wäsuwõlli poolwähe-
likule teisfordiele wäljaastumisele, siis
oleksid riigi töölise klassi ja meie partei
töelised tahjud olnud wäljaarwamatud.
Kõik Trotski wäljaastumised üldparteilise
liini wäsu 1918. a. kuni 1924. a., said
omas lõpsummas aluse töölisklassi suhte
poolwäheleluse mitte mõistmises tõdrahwa
mitteproletariaatide ja poolproletariaat-
kude kistide wäsu, niijama partei oja
tähtsuse mittearwamises revolutsiooni käi-
gus ja sotsialistlikus ülesehituse töös, kui
ka arwamine sellest, et enamist partei
wõib seista oma ajaloolise ülesannete kõr-
gusel liis, kui temas walitseb tõsine idee-
line ühtlus ja monoliitlus.

Reljas, praegu käiw waielus tegi awa-
likust, et on weel enam tõsisemad laula-
tuslikumad lahkelid Trotski ja enamist
partei wahel. Oli kujutatud enesest põhiku-
simustes selgelt kahte üksteise wäsu seis-
waid poliitika ja taktika jüsteme. Prae-
gu awas Trotski otsekohele sõjakäigu
enamistku ilmawaate põhialuste wäsu.

Sm. Trotski:

1) eitab täielikult neid Wene revolutsiooni
liitumiseid jõe, mis andis leninism
alates 1904 aastast, ja mille päale on ra-
jatud kogu enamist taktika kolmes Wene
revolutsioonis;

2) eraldab wälja Wene revolutsiooni
liitumise jõudude enamistku hindamise was-
tu, maailma proletariaatse revolutsiooni le-
ninistliku õpetuse wäsu, oma wana per-
manentse revolutsiooni „teooria“, selle
teooria, mis täielikult pankrotti kukkus
kolmes Wene revolutsioonis (jamuti Poola
ja Saksamaal), ja mida Lenin mitte
üksford iseloomustas kui jegaft katset, ühen-
dada wäikefodanlik-wähelelel oportunityim
„pähempoolse“ fraasiga, kui püüet hüpada
üle talupoegade küsimusest;

3) püüab parteile näidata, et enamist
oleks waja, enne kui ajada proletariaadi
diktatuuri teele, „ideelisele uuesti sõja-
riistu panna“, see tähendab kui oleks tar-
wis leninismist lahti ütelda ja ajada trots-
ismi teele;

4) jutustab enamistku kahte osaks, „lä-
henemise“ teooriat: a) nii enne 1917 a.
Oktoobrirevolutsiooni olnud enamist, kellel
oleks nagu kõrwaline tähtsus ja b) päale

Oktoobrirevolutsiooni tekinud enamist, mis
oleks nagu oma ajaloolise ülesannete täit-
miseks üles kaswanud trotsismis.

5) Oktoobri ajalugu ennast „wäljendab“
nii, et kaob ära jaaft enamistku partei oja
ja esimehele plaanile pannakse W. Trotski
eneke isik, kui „kangelane ja rahwas“, jaaft-
juures wäitab, et 1917 a. 10. oktoobri
„rahulikuse“ pole mingit ühist enamistku
waadetege jajariistus ülesastumise päale;

6) Sm. Lenini oja Oktoobrirevolutsioo-
nis kujutab wäga kahemõttelise; asja ku-
jutatakse nii, kui oleks Sm. Lenin jutiustanud
wõimuwõtmist nõukogude seljataga haara-
mise teel ja kui oleks praktiliselt Sm. Lenini
ettepanek tingitud olnud olukorra mitte-
mõistmises;

7) Lenini wahetada keffkomiteega moo-
nutab täielikult, kujutades jeda kui wahet-
pidamata wõitlust nende kahe „wõimu“
wahel: Sm. Trotski püüab uskuma panna
lugejaid sellele jutusele, awaldades (keffko-
mittee lubata) wäljamõtteid üffikutest doku-
mentidest, ette tuues neid wales walgujes
ja moonutatud toes;

8) kujutab kogu partei keffkomitee oja
ülesastumise juhtimises jarnake walgujes,
mis kühwab jügamat uskumatust partei
staabi põhituuma wäsu praegusel ajal;

9) moonutab ära revolutsiooni tähtsa-
mad sündmuskäigu 1917 a. meebuarist
kuni oktoobrini (aprilli ja juuni meeleawal-
dused, juulipäewad, eelparlament jne.);

10) moonutab Kominterni täidejaatwa
komitee taktikat, püüdes tema tuuma päale
panna wasutust nurjaminekut kohta Saks-
maal, Bulgaarias jne., kühwades laiali ra-
hulolematust W. R. P. keffkomitee ja Kom-
interni täidejaatwa komitee wäsu.

Lahkumõtte Sm. Trotski ja enamistku par-
tei wahel, aast-aastalt, wiimajal ajal iiegi
iga kuu — laienemad alata. Lahkumõtte
ei puuduta mitte üffit minewiku küsimust,
minewiku ennast „rewideeritakse“ selleks,
et „ette walmistada“ aluspinda juuremateks
aktuaal-poliitilisteks lahkelideks. Eriti jelt,
parema tiwa retrospektiivset leidmist wanas
enamistkuses oli Sm. Trotskile waja selleks, et
iella kätte all wõita omale õigust ajutada
W. R. P. täielikku paremat tiwa nüüd —
umpi ajalärgul, pifendada üleilmistku rewo-
lutsiooni käiku, ajalärgul, kus kodanlike
hädasid on igale ühele filmapäetew.

Kuid leninismi „rewideerimine“ rewo-
lutsiooni kandwate jõudude (i. t. kõige ees-
malt töölise ja talupoegade wäsuastiku
juhte) küsimuses on aluspinnaks partei
praeguse poliitika mitteenamistkudele waadetele
talupoegade küsimuses. Sm. Trotski mitte
õige leninismiwastane talupoegade oja hin-
damine revolutsioonis fordub kõigis partei
diskussioonis Sm. Trotskiga. Niekranis
ähwardawaks muutuwad need küsimused just
nüüd, mil partei läbi wiib hüüdjona: „fil-
mad küla poole“, foondatud jõuga tõstab
linna tööstuse ja talupoja majapidamise
liidu loomiseks, laiade töötawate talupoegade
masside tõmbamiseks nõukogu ehitustööle,
nõukogude elawamaks tegemiseks jne. ja
mil edaspidised revolutsiooni edulammud ja

nurjaminekut määrab ära asjaolu, kui õig-
laselt ehk walesti meie proletariaadi ja
talupoegade wäsuastiku wahetorda jeda
oskame.

Rahvuswahelise poliitika alusküsimustes
(fascismi ja sotsiaaldemokraatia oja, Amee-
rika oja Euroopas, „demokraatlik-patifik-
liku“ ajalärgu kaauegius ja iseloom, mille
hindamises Sm. Trotski langes ühte mit-
mes asjas fofide keffkohaga ja muud sel-
lejarnast) Sm. Trotski wäitis teise koha kui
W. R. P. ja kogu Komintern, ilma et
waewaks oleks „õtnud“ selleks waremalt
wäljendada oma seisukohta keffkomitee ehk
Kominterni kefftäidejaatwa komitee ees.
W. R. P. jaatfond Kominterni 5. kon-
gressil pani ette Trotskile kongressi ees
wäljendada oma erawäljaawaateid rahvus-
waheliste küsimuste kohta. Sm. Trotski
ütles sellest siis lahti, kuid arwas pare-
maks jeda teha wähe (ega pärast jeda üle
Kominterni ja W. R. P. päde — wanade
töölise koosolekul. Mitte üheski juuremas
küsimuses pole Sm. Trotski wäljaastunud
parteiaga käsitades, tihem aga partei waa-
dete wäsu.

Partei seisab tähtsa järjekorralise poli-
tilise ülesande ees otjastawalt wõtta kura
linna ja küla majanduslikku ühtlustumise
päale, see tähendab, täies ulatuses ülespanna
küsimus, edaspidi jatkata linna tööstuse saa-
duste hindade alandamist, luua küla majapida-
mise tõstjeks tõusjaks wäsuastiku tingimusi
(maafordaltust ja kasutamist), pöörata kõige
piinlikumad tähelepanu eeskätt põllumajau-
duse kooperatiivide elawamaks tegemise
päale (wabatahtlik tõeline walitawus, fre-
diit) ülesjeda ja otjastada talupoegade
maksu koorma fergendamise, maupoliitika
reformi küsimuse, niijama kogu jüpingu-
tusef tõsta paremale järjele poliitiline
oluford külas (enam diglast walitawust,
parteitute talupoegade tõmbamist ja muud).
See poliitika, mille Sm. Lenini põhialus-
tel ettemärkis, wiib ainult riikliku töös-
tuse kõwenemisele ja tema edaspidamise
tõuju kindlustamisele, kaswule, tööstus-
proletariaadi sotsiaalse wõimaluse juurenda-
miseks ja kõwendamiseks, i. t. mitte
jõnades waid tegelikult kindustab prole-
tariaadi diktatuuri Umpi tingimustes.

Kogu selle poliitika läbiwiimise esimeheks
tingimiseks on meie alalhoidmine riiklik-
kudes ja majanduslikkudes organides, tõe-
line partei ühtlus leninismi alusel. Seda
otjastawat wahetorda praeguses olukorras,
partei, töölisklassi ja talupoegade wahel,
Sm. Trotski ei mõista. Sarnane oluford
möödapääjematult wiis wälja selleni, et
kõik mitteenamistkude ja enamistku wäsuafed
elementid riigis ja wäljaspool selle piire,
panewad Trotski seisukohta siise oma siisu,
hinnates ja toetades Trotskit just selles,
millega W. R. P. ja Komintern nõus ei
ole.

Partei, kes juhib proletariaadi diktatuuri,
tingimistes, milles kõiki proletariaadi was-
jeid parteid ja rühmitusi ilma „wabadu-
jeta“ jatab, on tingimata waenlasi. Kõik
need waenlased, pääasjalikult jõuka wäike-

leb, et tema laps jumalat jalgab, nii sai
ka Johnny ema tema sõnadesse raskesti
puudutatud.

— Mis sinuga on juhtunud? — küsis
ema, tehes nõrka katset anda oma häälele
waljat tooni.

— Nägemused, — wastas ta. — Jga-
juguused nägemused. Mul oli palju näge-
misi sel nädalal ja kõige hirmutawamad.

— Kuidas wõib siis nende järele tali-
tada? — nuukus ema.

Johnni muigane andlikult ja tema ema
nägi, misjuguine muundatus temaga oli
juhtunud, tema nutrus ja wihane olek
olid kadunud.

— Ma seletan sulle, — ütles Johnny. —
Ma wärsin kolelasti ära. Mis mind nii
wäga ära wärsitas? Liitumine. Ma wiisin
alalises liitumises juba sellest ajast saadik,
kui ma ilma sündisin. Ma wärsisin ära
liitumast ja ei taha enam liituda. Tuleta
meelde, kui ma klaaswabritus töötasin. Ma
sidusin harilikult kolmsada tosinat korki
pähwas pudelite külge. Nüüd arwasin ma
wälja, et tegin iga pudeli juures kaksjada
mitmejuguft liigutust. See teeb pähwas
wälja kolmkümmeend kuns tuhat liigutust.
Kümnes pähwas kolmsada kuskümmeend
tuhat liigutust. Kuu jookul üks miljon
kahetkümmend tuhat, wõta kahetkümmend
tuhat ära, — ütles ta inimejear-
mastawa hääldamistku alandlikusega, —
wõta kahetkümmend tuhat ära, jääb jä-
rele miljon liigutust kuu jookul — kaks-

teistkümmend miljon liigutust aastaks.

— Kudumismabritus tegin ma kaksford
rohkem liigutusi. See teeb wälja kaks-
kümmend wiis miljon aastaks, ja mulle näib
et ma liigun sel wiisil peaaegu miljon
aastat.

— Sel nädalal ei liitunud ma juguft.
Terwete tundide jookul ei teinud ma üh-
tegi liigutust. Ujuwen sind, oli wäga mõ-
nus istuda niuwiisi terwed tunnid, mitte
midagi tehes. Ma ei olnud ennem mitte
kunagi õnnelik. Mul ei olnud millalgi
puhkust. Kogu aeg olin ma liitumises. Ni-
juguft elu juures ei wõi olla õnnelik. Ja
nüüd ei hakka ma midagi tegema. Ma
hakkan istuma ja istuma, puhkama ja
puhkama ning siis jälle uuesti puhkama.

— Aga mis saab siis Will'i ja las-
test? — küsis ema ahastuses.

— Jah, Will ja lapjed, — fordas ta.

Kuid mitte wäheematki ärewust ei olnud
tema hääles. Ta teadis juba ammu oma
ema aujameelset hoolitsemist noorema wenna
tulewiku eest, kuid see mõte ei piinanud
teda kaua. Nüüd ei olnud see enam tema
asi.

— Ma tean, ema, mida ja unistafid
Will'i; ja tahjfid teda koolis lasta käia
ja temast raamatupidajat teha. Kuid nüüd
ei saa jeda enam teha, mina lähen ära.
Tal tuleb tööle minna.

— Ja see sünnib pärast jeda, kui ma
find tee päale juhatajin, — ütles ema pi-
jarates ja kattis jälle näo põllega kinni.

— Sa ei wiinud mind millalgi tee
päale, — wastas Johnny kurwameelse
lahkusega.

— Ma ise wiisin ennast, — ema; ja
ma wiisin ka Will'i. Ta on minust juu-
rem, ja paks, ja pikem. Ma arwan, et
kui ma laps olin, jain ma halvasti jüüa.
Kui tema sündis ja laps oli, töötasin mina
ja teenisin ka temale toidust. Kuid see on
lõpetatud. Will wõib tööle minna, jamuti,
kui minagi, ehk wõib minna kus kurat,
mulle on see ükskõik. Ma wärsin ära.
Nüüd lähen ma minema. Kas ja mind ju-
malaga ei jäta?

Ema ei wastanud. Põll oli uuesti fil-
made ette tõstetud, ja ta nuttis. Johnny
seisis wähe aega uske lähel.

— Ma ujun, et tegin kõik, mis wõisin,
— ütles ema, nutma pahwatades.

Johnni tuli toast wälja ja läks nullit-
sale. Kõrk rahuldustunde awalbumine il-
mus ta näole puud nähes. — „Jah, ma
ei hakka midagi tegema“, ütles ta poolel
häälel otjastawa tooniga. Ta waatas wai-
fides taewa poole, kuid hele päike pimes-
tas teda.

Ta tegi pita jalutuskäigu, kuna ennem
polnud ta peaaegu kunagi jalutanud. Ta
läks kanepiride wabritust mööda. Tume
kudumismafinate mürin kostus tema kõr-
wu, ja ta nuigas. See oli wäike, ra-
hulik nuige. Selles ei olnud põlguit mitte
sellelegi ega mitte millegile, iegi mafina-

tele mitte. Selles ei olnud kibedust, mitte
midagi, päale mõotmatu rahu ihalduse.

Majasid ja wabrituid jäi harwemaks,
kuna aga tühje platse jeeuorra rohkem fil-
mapiirile kerkis, ja ta linnaäärele lähenes.
Lõpuks jäi linn talle seljataha, ja ta jam-
mus warjulist teerada mööda raudteeäärast
edasi. Ta läks nagu mitteinimine. Ta ei
olnud inimehe moodi. See oli inimehe moo-
nutus. See oli kõweraks painutatud ja
haiglaselise jäänud nimeta olemus, kes läks
wantudes, nagu haige ahu, ülestõstetud
kätega, küürus pihaga, kitta rinnaga, aae-
rupääriline ja kolutaw.

Ta läks wäike raudteejaama juure ja
heitis muru päale puu alla maha. Ta pi-
tutas jaaft kogu päewa. Wahet ta tukkus,
ja siis kiufid ta muflid unes. Kui ta
üles ärkas, pifutas ta liitumataki, waa-
dates lindude tegewust ehk wahtides tae-
wa poole läbi tema kohal rippuwate puu-
okste. Korda kaks naeris ta kõwasti, kuid
jel ei olnud mingit ühendust sellega, mida
ta nägi ehk tundis.

Kui widewikuf hakkas minema, mis õo-
tulekut tähendas, ligines jaamale müri-
des kaubarong. Kui wedur wagonid röö-
pakäanaja järele teisele teeharule oli weda-
nud, roomas Johnny teisele poole rongi.
Ta awas ühel tühjal wagonil küljeutse ja
ronis suure raskusega sinna sisse. Ta pani
uske kinni. Wedur wilistas. Johnny pifu-
tas pörandal ja naeratas pimeduses.

(Lõpp).

kodanluse ideoloogiga, tahavad näha praeguses Trotski isikus juba, kes raputaks proletariaadi raudse diktatuuri, lõhkuks parteid, ja ülemiselt nõukogumõimu teistele teedele.

Kõik 2. Internatsionaali juhid, enamlaste detawad kodanluse teenrid, püüavad äraajutada Trotski ideelist ülestõusumist leninismist, Bene revolutsiooni ja Kominterni vastu Euroopa töölismasside silmis, illega kindlamini siduda jossiaaldemokraatlikka töölisi kodanluse wantri ette. Arahndja Lewi kirjutas Trotski raamat: „Otkoobri õpetunnid“ Saksa keeles wäljaandja eesõna, kuna Saksa jossiaaldemokraatia mõttis oma pääle jelle raamatu laialilaotamise, laialt deklameerides, kui raamatut, mis fihitud kommunistide vastu. Kominterni wäljaheidetud Suwarin, püüab luua lõhet Prantluse kommunistlikus parteis, laotades laiali konterrevolutsioonilisi kuulusi Wene-maa kompartei. Balabanowa, Höglund j. t., kommunisti araanjad talitawad niijama. Itaalia „Avanti“ jossiaal-faasistid, Saksa kodanluse „Borwärti“ palgalised, Renaudele ja Krumbachi „Cotidiens“, kõi need elementid püüawad isolidaarust luua Trotskiga tema mõitluses W. K. P. keif-komitee ja Kominterni täideaatwa komitee vastu.

Parteitud töölised, kes peafid nägema jelles juures partei töömehes oma partei isolidaarjuse kehastust, tegelikult näewad kuidas Trotski rea aastate wäljel karistamata kõigutab partei ühtlusi. Sarnane oluford lõhub klassi elementaarset distsipliini, ilma milleta on wõimata proletariaadi diktatuur. Talupojad, kes peafid nägema, et W. K. P. töölisklassi ja talupoegade liidu küsimuses pole wähemaidki tõhtlemisi, et partei jelles küsimuses on enam ühtlane kui mõnes teises küsimuses, näewad aga tegelikult Trotskis wastupidist.

Selles on juurem hädahoiu töölise ja talupoegade liidu vastu. Meie parteil tuleb juhtida proletariaadi diktatuuri talupoegade maal. Teostada seda diktatuuri jarnajel talupoegade mittemoistmijel Trotski poolt — on lubamata. Noorjugu, kes waremalt nägi Trotskis kui üht partei suu-remat juhti, näeb, et see juht püüab wiia noortjugu ebatõhasele mõitlusele, leninistliku wastase tee pääle. Punane wägi ja laewastif, kes peawad nägema oma juhatajaks parteidistipliini eestjuu, töölisklassi ja talupoegade wahetorra dige arusaamise kehastust (jõawägi seijab meil koos omas enamuses talupoegadele), on sunnitud nägema Trotskis otse wastupidist. See oluford toob enejega taaja äärmiselt määratu hädahoiu jõawäe sijemises oluforras.

Kogu partei näeb, et jarnaje oluforra juures ei wõi jutugi olla tõelise W. K.

P. enamliste monaliitsuse alleshoidmisest, ja tuleb lõpuotluse juure, et meie parteid ahwardawad juured ideelised ja organisatsioonilised hädahoiud, kui ta Trotskit edasi lubab oma mõitlust pidada enamlaste partei vastu.

Lenini tuje, kes tõsijelt püüab tungida õigesse leninismi, näeb, et Trotski püüab leninismi wahetada trotskismiga, nõuab et partei selle asja selgitaks. Kogu Kominterni näeb tegelikult, kuidas üks filmapaistwamateist W. K. P. ligetsef takistab Kominterni jettisioonide enamlastamist ja toetab ideelisele ja poliitilisele 2. Internatsionaali laagrist pärit olemaid enamluse wastajeid.

Sarnase asjade oluforra juures näewad keifkomitee ja keifkontrollkomissiooni ühendatud täiskogu, et asja endijelt jätta ei wõi, kuna Trotski jatkab ülesastumisi partei vastu, mis aga tähendaks panna algus partei mitteenamlastamijeks, õigemini, tema tohtuwarisemijeks. Ühenduses Trotskile wastulõõgi andmisega otsustatakse ka ära küsimus, mis saab enesest kujutama W. K. P. 1925 a., kas enamistliku parteid mis ühest tüüsti walatud ja seijab wanumatul leninismi wundamendil wõi parteis, milles jeaduslitsus warjufujs on poolwahemilised waated?

Keifkomiteesse 15. jaan. 1925 a. jaadetud Trotski teadaandega tutwunedes, mõtawad keifkomitee ja keifkontrollkomissiooni täiskogu istangud arwesse Trotski walmisolekut täita partei kontrolli all tööd, mida talle antakse. Samuti kriiputawad alla, et jelles teadaandes Trotski mitte ühe sõnaga oma wigu ei tunnista ja püüab tegelikult seista edasi oma enamlaste wastajel platvormil, piirdudes ainult wormalse loialluse taha. Wäljaminees kõigist ülaltähendatud faktidest, ijaarimis faktist, et Trotski, waatamata tuttawate XIII kongressi otsuste pääle uuesti tõstab üles küsimuse põhjalikult muuta partei juhtimist ja propaandeerib waateid, mis kategoorilijelt hukkamõistmijst leidfid jessel kongressil, keifkomitee ja keifkontrollkomissioon otsustawad:

1) Teha Trotskile jelles mõttes kõige kategoorilijema hoiatus, et enamlaste parteis olemine nõuab tegelikult, aga mitte sõnalist partei distsipliinile allumist ja täielikku wasturääkimata aratlemist ükskõik millises mõitlusest leninismi ideede vastu.

2) Silmas pidades, et jõawäe juhtimine on mõtteta kogu partei autoriteedi täielikku kaotabita, et ilma selle abita loodake hädahoiu jõawäe raudse distsipliini nõrgestamijeks; et poliittöölise konverents üheltpoolt ja E. K. W. Liidu jõjarewolutsiooni komitee fraktsioon teijeltpoolt, awaldajid nõusolekut Trotskit ära wõtta jõawäe teenistusest; silmas pidades seda, et lõpuks ka im. Trotski ise, oma teada-

andes keifkomiteele, tunnistas, et „asja huwid nõuawad tema kiiremat wabas-tamist“ jõjarewolutsiooni komitee eimehe kohnste täitmijest, tunnistada wõimatats tema edaspidist olumist E. K. W. Liidu jõjarewolutsiooni komitees.

3) Sm. Trotski edaspidise tööd küsimus keifkomitees, erasi lükata kuni järgmise partei kongressini, hoiatusena, et Trotski uue katje puhul rikkuda eht mitte täita partei otijui, keifkomitee on sunnitud juba enne kongressi tunnistama, et im. Trotskil pole wõimalit jääda p liitbüroo koosseisn ning peab küsimuse tema keifkomitee tööst tagandamijse kohnste üles tõstma keifkomitee ja keifkontrollkomissiooni istangutel.

4) Waielus lugeda lõpetatult.

5) Jatkata ja arendada parteis, alla kui ülespoole, trotskismi enamluse wastase kuu iseloomustamijst, alates 1903 a. kuni „Otkoobri õpetundideni.

Kohnstada poliitbürood üleanda kõigile propaandaa orgaanidele jellekohajaid seletui, poliiteadmiste õpetus programmidese trotskismi wäitfodaulitn iseloomu seletamijed ja muid jelle jarnast.

6) Käsitlases, W. K. P. ja W. K. P. U. jess seletawa propaandaa tegomijega, on waja seletada laiadele parteitute töölise ja talupoegade massidele trotskismi kaldumui, tema mitte õiged teesid, mis wõib töölise ja talupoegade liitu wiia punnemijele.

Töörahwas omale laewastikku ehitamas.

1926 aasta suwel saawad esimesed laewad walmis.

Balti tehas hakkab uuji laewu ehitama. — Gjimestena ehitatafse metjaweo laewu. — Laewadele antakse meie juhtide nimed.

Wärijeh emakeje-maa pind. Sel wiendilul ta pinnast, mis punane eluwärstusjst, keeb töö. Miljonid inimesed on tegewuses uue elu loomijse kallal.

Oh r'kkab nende wõiduhüüetest, jst nad ehitawad omale uut kodu.

Hoop-hoobi järele langeb emakeje-maa pinnale, iga hoop wiib lähemale uue ehituse lõpule.

— Kunas walmis saab?

— See oleneb tööst.

Ja E. K. P. L. töörahwas rühib ifka edasi.

Alles eila pühitjes Balti tehas uut mõitu.

— ajus nõukogude kaubalaewade ehitamijse juure.

Esialgselt ainult neli.

Gjimefed neli laewa punajest kaubalaewastifust.

Neli metjaweo laewa.

Jgaits 2300 tonni mahutamijsega.

Uldje 9200 tonni.

Need hakkawad wälja wedama meil rohkesti olewat ja järjest juure kasawat metja. Tajuna jaame —

— majinad —

— oma tööstuse laiendamijeks, oma tee lihendamijeks eesmärgile.

Kuid ühes metjaga imub wäljamaale —

— täiesti märkamata —

— punane taud,

mis punajeks wärwib kogu ilma, noorujewärwi tagasi annab emakejele-maale, wabanemijst toob kõigi maade orjadele.

Balti tehas teab, et tema pääl juur ülesanne lasub.

Kibedalt on ta ettewalmistuse töödele ajunud.

Ja pole nalja asi — 10 aastat on jessnud laewade ehitamine. Mustuse hunkud, jseened on kaswanud endistesje kuwadese dokkidesje. Nüüd

keeb,

liigub,

kõigil pool.

Puhastatafse,

küüritafse,

koristatafse.

Siilgawad töölise näod. Remad on ju nute laewade loojad.

Määratute teras kraanade, tellingite metfas keeb elu.

Neewa ääres, kuwa's dokis pannafse alust —

— esimejele nõukogude laewale.

Ring aasta ja nelja kuu pärast —

— 1926 aasta mais —

— tulewad ehitufjelt wälja neli uut laewa, —

— nõukogude laewa!

Neli esimest laewa nõukogude uueit kaubalaewastifust!

Sirmujudinad joofjewad üle kodanluse teha, kui ta laewade ninadelt loeb —

„Sinowjew“.

„Stalin“.

„Krasin“.

„Tomski“.

K. Dixi.

9. jaanuar 1905.

Woldemar Gwart.

(Järg).

X. „Niigi ja ühistonna arenemijeks on tingimata tarwiline: 1) rahwa esitajate aktiivne osawõtmine jeaduseandmijest, 2) riigi eelarwe finitamine nende poolt ja 3) kontroll täideaatwate orgaanide üle“.

Nüüd märkas Smjatopolk-Mirski, et ta oli segadust oma usalduse ajajärguga jünitanud, töölise massid olid ärewas meeleolus, kodanlus nõudis omale õigusi parlamendi walmimiste kohna jne. Seega oli ta oma usalduse ajajärguga maa ja taewa wahel koiituma jäänud.

Töölised olid seda kõite tähele pannud ja korraldajid endid seda suurema hulga „Wene wabrikute ja tehaste töölise ühijuse“ ümber, nõudes, et jaaks ülelinnaline wäljaastumine korraldatud, kuid Gapon oskas igaford end wabandada, kord ühe, kord teise põhjusega, näit: „Laf langeb Port-Artur, küll siis jõuame“ jne. Nagu ülewaltpool öeldud, oli mainitud ühijusel II osafonda ja need olid nimelt järgmistes raioonides: 1) Wiiburi, 2) Kolonna, 3) Wosfiiljare, 4) Peterburi, 5) Moskwa, 6) Kõhdestwenstsi, 7) Karmwa, 8) Keewa, 9) Sadama, 10) Obwodnõ-raioonides ja 11) Kõpinoas.

Jsegi naisosafond loodi Wosfiiljarele, mille juhatajaks oli töölise K. naine (endine tangur). Gapon ütles naisosafonna kohna: „Kui naisterahwad ei wõta osa töölise liikumijest, siis jääwad nad liikumijele jalgu“.

1904 aasta lõpul oli igas rahwahis elawust märgata, j.-r. ja eestkätt wähem-lased panid rõhku just seepääle, et jaaks iemistwotegelaste, linnade omawalitijuste esitajate jne. kongressid ära tarwitatud mitmesuguste märgufirjade araadmijeks, ja seda taheti ka töölise ühijustelt jaada. Sm. Lenin ütles selle kohna, et wähem-lased tahawad wiia proletariaadi revolutsiooni teelt märgufirjade araadmijele; jsega tabas Lenin õiget wähemlaste wäitfodanuliku kalduwust ja wäljawaadet: revolutsiooni pääle.

Shku kogus ifka ja ifka rohkem elektrit ja puudus ainult jõe plahwatufeks, ning see jõe ilmus detjembri wiimastel päewadel. Putilowi tehases lasti 4 töölif lahti, kes olid tähendatud ühijuse liikmed. Nüüd kogusid kõi osafondade esitajad ja nende ajemifud Wosfiiljarele koftu (umbes 180 inimesi) ja otjustati nõuda lah-tilastud töölise tagasiwõtmist ja jaadeti jaatkond Gaponiga eesotjas Putilowi tehase direktori juure, kuid selle jaatkonna lepitustafse jäi tagajärjetaks ja 3/16. jaanuaril puhkes fireit lahti. Järgmijel päewal kleebiti wabriku wärawatele kuulutus üles direktor E. J. Smirnowi all-firjaga, kus muu jseas öeldi: „... Mina olen kord juba seletanud töölisele, et meister Teijonkin ei ole jüüdi, jst et töölised on küllalt mõjuwail põhjustel lahti lastud. Sergulin on wiimastel kol-mel küll täiesti halba tööd teinud, kuna Subbotin on kolm päewa järgimööda töölt ära olnud... Kui töölised ei alga tööd 3 päewa jooksul, siis tunnustatafse neid lahitiastuteks...“ Olgu fiin tähendatud, et Sergulin töötas Putilowi tehases üle 24 aasta. Wastufeks selle ku-

lutuse pääle hakkajid kõi Putilowi töölised (12.000 inimesi) streikima, et mitte enne töösje hakata, kui lahitiastud seltsimehed ei ole tagasi mõtetud ja meister Teijonkin lahti lastud. Pääle selle nõuti 8-tunnilist tööpäewa, palga määramist töölise nõusolekul, lihttöölisele ja nais-terahwastele palgaalamäär 1 rubla päewas, ületunnitöö arakaotamine, korralif arstimine, töökodade parandamine ja muud wähemad nõudmijed. Järgmijel päewal lasti Gapon mõtte lendu, et tarwis märgufiri ära anda, ning jsega ühijesid kõi Peterburi töölised nii et 6/14. jaanuaril kõi wabrikute, tehaste ja ifegi töökodade streikimad töölised, umbes 200.000 töölifst jelleaga nõus olid.

Need ühijuse osafonnad muutufid nüüd liikumijse jettupunktideks, kus homimifust pääle kuni hilja ööni töölised omi koosolekuid pidajid. Gapon tundis nüüd juurt tarwidust j.-r., wähemlastega ja enamlastega ühenduse loomijeks, kas tegi ta seda oma algatufjel, wõi oli see talle Witte poolt ettefirjutatud, ei ole teada. See ühenduse loomine läks tal wähemlastega korda ja 6.—19. jaanuaril tell 3 ilmus Gapon Gorohowaja uulitsale, kus ta jossiaalde-mokraatide esitajale oma märgufirja kawa, mis oli firjutatud 3—4 lehefeje pääle, läbiwaatamijeks andis, mida see lõhti tõmbas ja uue firjutas.

Nüüd algas elaw märgufirja arutus ja ühtfute punktide läbiwaatamine kõigis ühijuste osafondades. Üks kogu kuulajoid wahetus teise wastu ja n'i terwe päew läbi. Kui nüüd Gaponilst küsiti, mis tema arwab jellest liikumijest tulewat, siis kohnstis ta: „Ei wõi ette teada, kas tuleb midagi õige suurt, aga wõib olla ei tule

midagi“. Rimetatud koosolekutel otjustati seda märgufirja 9.—22. jaanuaril tell 2 päewal keisrile Tälwe lossi platfile ära anda. See pidi nii öelda wäitene rongikait olema, jst ega rahwast ei wõi keelda oma ifa juure minemast. Kõlasid ka ühtfute enamlaste hüüded, et tarwis sõjariistad kätte wõtta, kuid need jäid hüüdjats häälefs.

Haritlased ja juhid waatafid asja pääle teistfi, kuid nad olid jõuetud selle määratu massi waimustuse wastu. Rad jaatfid jaatkonna jisseajade ministri juure. Saatkond oli koos järgmistest ifitufest: 1) K. J. Annenski, 2) K. Arsenjew, 3) J. W. Hesen, 4) M. Gorki, 5) K. J. Karejew, 6) E. J. Wedrin, 7) W. A. Mjafotin, 8) A. W. Beichonow, 9) W. J. Semewski ja 10) töölise D. W. Ruffin. Smjatopolk-Mirski ei mõtnud neid wastu ja Witte ütles, et ta ei wõi midagi r-ha. 10.—23. jaanuaril arreteeriti kõi pääle K. Arsenjewi üleskutse pärast, mida nad olla 9.—22. jaanuaril ohwitseride kestel laiali laotanud ja kus ohwitseridele ette pandi, et nad rahwa pääle mitte ei lasteks. Seega oli selge, et laifmine tuleb.

Ka firjutas Gapon ifikult tjaarile ja jisseajade ministrile ning jaatis need firjad ühes märgufirjaga ära. Naa toon fiin need firjad ühes märgufirjaga täielikult:

Kiri tjaarile.

„Walitjeja, ära mõtle, et fiinu ministrid kufutawad tõeliseft praegust jsejuforda. Rahwas usaldab fiin ja ta otjustas hom-met tell 2 p. l. tulla Tälwe lossi juure, et kurtu sulle oma hädä. Kui sa omas koiitufuses ei ilmuta end rahwale, siis tatesiad jellega kõlblikud fiidemed, mis

tas endisel ajal. Füüsiline sarnasus! Teie tunnistaksite seda, kui näeksite neid naisi, kes kannavad raskeid koormaid praegusel minutil Aafrika kõrwetawa päikese all.»

Amédée keerutas pilkawal pilgul oma habet.

«Oo, mina tean, mida sina tahad ütelda,» hüüdis Annik. «Noh, noh, tsiteeri oma armast Vigny: «Naine, sa petliku südamega kaaslane; haige lapsuke ja kaksteistkorda puhtuseta!»

Amédée raputas pääd, kuid tähendas selle juures:

«Puhtuseta — ei! Ütleme parem — väsinud! Sest vähemalt mõned päewad kuus... Kui meie ei räägi mitmest nädalast enne ja pärast seda... mis on minu arwates naisterahwa kõrgem ülesanne.»

Seekord wastas Monique ootamatul tõsidusel:

«Jah, ülesanne! See on ju õige sõna. Luua elu paljude kuude jooksul, andes selleks oma werd, oma ihu, kannatada hirmsaid walusid! Kas teie ei leia, et see määratu teenus võib tasuks nõuda mõned tunnid puhkust? Naisterahwa madalam füüsiline kehaehitus? Jätke see rumal ja alatu sõnakõlks! Seda kuuldust laotawad laiali ainult mehed, see kuuldus on aga täiesti wale, ja muutub walelikumaks iga päewaga! See on ainult kehalise kaswatuse ja sotsiaalse hoolekande tegu!»

«Prawool!» hüüdis Annik. «Pääle selle on veel üks tõsiasi, mis päämine on kõigist teistest!»

«Ja see on!» küsis Blanchet.

«Umbruskonna säädus! Sünnib uus majanduslik ilm, mis kaotab kõik meie ebanähtused! Walmineb uus inimkond, kellele töö saab korraldawaks, üldiseks mõõdupuuks, kuna ühiste tarbete surwel mõlemad sugud sarnanewad!»

«See on selge!» avaldas professor nõusolekut. «Ühesuguste kohuste ja õiguste juures! Siis tuleb teil aga esimeses järjekorras meid wabastada kõigist neist portselaanist nukkudest, kes kogu oma elu saadawad mööda selles, et ennast wärwida, oma küüsi lõikuda rõõwlinde omade sarnaseks ja mõelda ainult sellest, kuidas enam ja sagedami petta. Kõik need Simone Lourdalid!»

«Teil on õigus,» tähendas waimustud Annik. «Minul on häbi naisterahwas olla, kui mina nende pääle mõllen! Kuid olge lõpuni õiglased! Ütelge, kes on süüdi selles, et ei wõi uskuda oma eluseltsilise südant? Kas on meeste südamed enam uskawamad? Kas on sel käskijal — egoismi ja fruudusetuse eeskujul — õigus süüdistada oma orja neis pattudes, mida tema ise oma eeskujudega õpetab? Ja kas ei ole see olnud alati nii? Delila? See oli ometi Simsoni käte töö! Oodake ainult, kuni tulewik wabastab selle põlise teenija mehe käsutusest. Ja siis näeme meie, milleks tema kohane!»

«Tema saab alati mõtlema ainult... kõhuga!» naeris Blanchet. «Oh, wabandage! See ei ole minu väljendus! Seda

Amédée, täiesti walges riides, läks üle aia platsi, kus õitsewad apelsiinid laotasid laiali kaunist aroomi. Tema murdis roosi wana kaewu juurest ja istus Anniki jalgele. Tema oli põlenud ja tugew, nagu need merimehed, kelle kalapüüki tema jälgis igal hommikul.

«Waata kui hää siin on! Kui wõluw!»

Laial liigutusel näitas tema tammede ja mändade walingut, mis kaljude wahelt kuni mereni hoowas, ja piirita liiwaga mere-randa, mis helkis päiksepaistel, ning sinawate mägede kauget joont...

Annik lausus:

«Tähendab, sina kiidad hääks minu walikut?»

Salaja ilma Amédée teadmata ostis tema väikse rahasumma eest selle wana suwemaja, mis oli peidetud Gaillarde küngaste wahel. See oli üllatus Amédéele ja Annik tundis juba ette suurt rõõmu, omale ette kujutades armsama imestust. Mööbel siin oli lihtne, seinad — paljad, kuid siiski tundsid nemad endid siin üksilduses palju mõnusamad, kui mööbleeritud suwemajas mererannal, mida Amédée kawatses alguses üürida, ja kus nüüd elasid Broussot, Selonow ja Blanchet.

«Tunnistan seda!» ütles Amédée. «Ja kui tahad, wõin sinule ütelda veel enam: minul ei ole midagi selle wastu, siin korra lõpetada oma wanaduse päewad! Kurat wõtaks, luba sinule tõendada! Kui sina oleks selle ostmisel küsinud minu kui mehe hääkskiitmist ja luba, mina ei oleks sinule keelanud seda!»

Tema wõttis Anniki käe:

«Sina oled nüüd kuldne kui abrikoos!»

Annik pani õmmeluse põlwele, enne nõela sellesse pistes. Tema mõtted jätkasid Amédée omasid:

«Ja mõtle ainult, et mehe naisel — kuigi temal oma warandus on, nagu sinu emal! — ei ole õigust midagi teha ilma mehe lubata! Ja mida saab tema tasuks oma kaotud õiguste eest? Mina arwan: Mérette teeb wäga hästi, et oma kaks kuud puhkusaega tarwitab selleks, et lõpetada oma väikest raamatut: «Praktiline juhatus naisterahwastele». Suurem osa heidawad endid päädpidi auku, ilma et enne teaks, mis neid sääal ootab! Nemad ei tea absoluutselt midagi ilmast, mis neid ümbritseb, ega säadustest, mis praegusel ajal makswad. Kallis Mérette! Oleks tema veel siin, ei puuduks minul enam midagi!»

Annik arutas mõttes:

«Ei oleks teda olnud, mis teeks mina nüüd ilmas?»

Tema silus järsku Amédéele üle juukste:

«Ja ilma sinuta! Sest sina olid minu wastu nii hää!»

«Ei midagi sarnast! Mina lihtsalt mõtlesin — mõtlesin ja otsustasin. Sinu tõttu wabanessin mina milmest eelarwamisest. Mina kujutasin enesele ette kõrgeid mägesid, aga nägin pärast,

Kas sinu naaber ehk tuttaw on „Edasi“ tellija?

Kui ei ole, siis on sinu kohus tema päale mõjuda, et ta lähemal ajal „Edasi“ ära telliks.

Miks enesest elumärki ei avalda Begunitja õpetaja Raud ning Wana-Buura õpetaja Tuur ja klubi juhataja Dšip?

„Edasi“ hoogtöö läbiwiimise

Kommissjoni järjekordne koosolek oli 23. stp. Waadati läbi Opaarino ringkonna hoogtöö kommissjoni aruanne, millest selgub, et jäänud nii „Edasi“ kui ka muu kirjanduse laialilaotamises kibedasti tööd teha. Uldse tuleb Opaarino raiooni kommissjoni teistele samastele eeskujuks soowitada nii ajalehtede laialilaotamise kui ka informatsiooni saatmise alal.

Romgorodi kub. Limani asunduses on küla nõukogu esimees Lillo „Edasi“ tellijate arvu 1100 protsendi võrra tõstnud.

Waadati läbi siseturundus ankeetid. Et nende järele aga veel lugejate soowitid täieliselt mõimata on arvestada, otustati lugejate poole meeletoetusega pöörata, et nad „Edasi“ nr. 9 avaldatud küsimuslehe võimalikult rutemini täidaks ja kommissjonile täidetult tagasi saadaks.

Samuti otustati toime panna ajalehe sõprade ringide mõistlus, niipea kui kohtade lähemad teated nende organiseerimise ja tegewuse kohta sisse tulewad. Nuhindadeks otustati anda näite- ja ilukirjandust jne. Tõrvis on, et kohtadel olewad kommissjonid rohkem energiliselt tegewusse astuks, sest võimalus peab selgitama nende tööd päämiselt arvuliselt.

Sõpust otustati meeletoetus teha Begunitja õpetaja Raudile ja Wana-Buura õpetaja Tuurile ja klubi juhatajale Dšipile, kes veel mingisuguseid elumärke ajakirjanduse hoogtöös avaldanud ei ole. Es.

Opaarino raiooni hoogtöö kommissjon annab oma tegewusest aru.

Hoogtöö Opaarino raioonis.

(Põhja-Düüna kub.)

„Edasit“ telliti:

Aprillis 1924 a. — 8 ekf.

Jaannar. 1925 a. — 102 ekf. (pääle

kubermangu hariduse osakonna ja parteikomitee poolt tellitawate.)

Gesti Kirjastuse ühijuse liikmeid oli:

Aprillis 1924 a. — mitte ühtegi.

1. jaanuariks 1925 a. — 3 organisatsioonil ja 4 eraisikut, kokku 7 liiget.

finu ja sinu rahwa wahel on. Ujalduz, mis tal sinu wastu on, koob, ja selle asemel saab woolama süüta meri. Ilmu homme oma rahwa juure ja wõta lahkesti meie rahulik margufiri wastu. Mina, kui tööliste esitaja ja minu seltsimehed — meie wastame sinu isiku puutumatus eest“.

Kiri fiskeasjade ministri.

„Teie ekstjellents!“

Peterburi tööliised ja elanikud mitmest jugsist ja seijusest soowivad näha ja peawad 9. jaanuaril kell 2 p. l. Losfi platstil tsaari nägema, et temale otjekohe oma ja kõige Wene töötawa rahwa häda teatada. Tsaaril ei ole waja midagi karta. Mina kui „Wene wabrik“ ja tehaste tööliste ühijuse“ esimees ja ka minu kaaslaste ja seltsimehed, mitmesuguste revolutsiooniliste sihtidega grupede liikmed, tööliised, meie findlustame tema isiku puutumatus, las ta tuleb, kui tõsine tsaar, mehijest oma rahwa juure ja wõtab tema käest margufirja wastu. Ceda nõuab tema, Peterburi elanikkude ja terve rahwa hää käekäik, sest muudu wõib see waimlik side, mis praegu rahwast tsaariga koob, puruneda. Teie juur waimlik kohustus, nii tsaari kui ka Wene rahwa ees on wiibimata, täna weel, teatada keiserlikule ekstjellentsile, jeda ülewalpool tähendatud teadet, ühes siinjuures olewa margufirjaga.

Selge tsaarile, et mina ja paljud teie handad tööliised ja inimesed rahuliselt ja findla usuga on otjustanud tulla Talwe lossi juure.

Las ta ujaldukes wastab meie kohta pääl, aga mitte manifestis.

Sellest on arakiri, kui kõlbluse protesti

Alwades aruannet, kirjutab raiooni hoogtöö-kommissjon ette kõikidele kohalistele kommissjonidele, kelle piirkonnas hoogtöö weel läbiwiimata (Molooma, Luusa) ehk kelle piirkonnas jelle läbiwiimine weel pooleli (Starowertsheskaja, Almeschi) — hoogtööd uuendada jaanuari wiimaste päewade ja weebuari esimese kahenädala jooksul jeda järjekindlalt jaadetud kirjaliste instruktioonide juhatusel läbi wiies.

Kõikidele kohalistele kommissjonidele asundustes soowitatakse organiseerida ajalehe sõprade ringid asunduste tähtsamate punktide juures ja jaata liikmele nimetirjad kõige hiljem 1. weebuariks raiooni hoogtöö kommissjonile.

Tõhtud tööd eest on juba punasele tahwile ajetatud Perejelenksheski hoogtöö-kommissjoni liikmed.

Ajalehe wäerinnal ootab igalühte wastaw hindamine.

Dotawad punane ja ka... must tahwel.

Raiooni hoogtöö-kommissjoni esimees G. D. U. b. a.

Liige-organisator K. W. a. l. g. e.

Sekretäär D. K. u. l. u. s.

1100% on „Edasi“ tellijate arvu tõstnud raiooni külanõukogu esimees A. Lillo Limani asundusest, Romgorodi kub.

Sm. Lillo küsib, mis teewad meie haridustöölised?

Austatud „Edasi“ lugejatele.

Et praegu „Edasiga“ iga puhkepäewal ilmum ilukirjanduslik liisa („Kasslane“) wiimane poogan 1. weebuariks ilmub, otustas toimetuse ilukirjanduslikku liisa iga nädal poogna wiisi enam mitte anda, waid anda liisana terve raamat korraga, mis lugejatele parem on. Järgmisel liisaks on toimetuse poolt märgitud

John Reed

Kümme päewa, mis wapustasid maailma,

umbes 20 trütipoogand (360 suurt lehekülge), mida meie 20-ne nädala wälkel

(kõige hiljem 14. juuniks) kõigile tellijatele walmisraamatuna kätte jaadame.

Et aga sellegi poolest meie austatud lugejatele lugemismaterjaali mitte wähen-dada, ilmub „Edasi“ 1. weebuarist pääle

2 lorda nädalas 8 leheküljeliseks,

Gestlased S. N. W. Viidus.

Pliatfiga — läbi Sakhumi.

(Sakhumi asundus, Kingisepa kreis, Leningradi kubermang).

Jõulu wiimase püha õhtu. Mõõda-minnes astun Sakhumi Gesti koolimaja sisse. Kooliruumid on kubernali rahwast täis. Kõik ühelt: kes need siin koosolejad on ja mis siin tegema hakatakse — kas ehk wahelt „pühawaimu wälja jagama“, sest, et sellega siin ümberkaudu asundustes tihhi wanad taadid-eided maha jaawad? Kuid wastus on lihtne: siin on pidu-õhtu ja mängeitakse hulga aja tagant Gesti näitemängu. Wähe aja pärast tõuseb eesriie ja ettefantakse näitemäng „Laenatud naene“. Näitlejad on wilumatad ja seepärast jätab ettekanne paljugi soowida, kuid üldiselt on meeleolu pidulistel hää, ülespidamine, oludega wõrreldes, kaunis rahuloldaw. Pärast näidendi, nagu harilikult, „jaapateerutus“.

Korraga, kõige paremas tantsumuhinas, ilmub punase kraega püsimees uhele ja käärib kõiki üles-haawal tema käte wahelt läbi minna. Kui piduruum tihhi, leidus nurkades 4 rewolvrit ja 8 puski. Wähema naabri seletuse järele tahnud wiit eestlased ja soomlased isekestis natuke „puskitada“, sest see olewat siin enne-malt harilik nähtus olnud. Pärin weel

nimelt iga kolmapäew ja puhkepäew, mis mõimaldab toimetusel ka kirjanduse sõprade huwitsid rahuldada ning joonealuses wähemaid ilukirjanduslikke palasid tuua. Samuti on meil võimalus ka teisi osakondasid suurendada, eriti neid, mille laenu-damist lugejate poolt tagasitulewad küsimuselehed nõuawad. Toimetuse.

siinset elu-olu järele ja lahke jutufas naaber pajatab edasi, et siinset noored wäga armastawad „föri loputada“, wäga tantsumaiad on, kuna seltskonna tööst wäga kiilmalt osa wõtawad: külap uus kooli-õpetaja paljugi enne higistas, kui ta näitlejad koftu sai. Suurem hull noortest käib „jesuse südame juures“, wanadest juba pole rääkitagi, seepärast nad koolistki juuremat lugu ei pea, ijeäraniis Uue-Sakhumi mehed.

Küsimuse pääle, kas neil „Edasi“ käib ja kas nad ülepea ajalehti loewad, wastab naaber, et Kantküla meestel ifka kaks „Edasit“ käib, aga Uue-Sakhunis, kus aineliselt jõutam rahwas, ei käi küll ühtegi; aga sellegi pärast nad ifka ajalehti loewad, kui mitte just praeguseid, siis ometi wanasid, nagu „Nistrahwa pühapäewa-leht“ ja muid sellejarnaseid.

Pidulid lahtubest palusin jutufat naabrit Uue-Sakhumi ja Kantküla noorte edasi anda, et nad rohkem kultuur-hariduslik tööst osa wõtaksid, ajaga ühes sammufid ja seepärast wähemalt iga kafe talu pääle „Edasi“ tellitsid.

Pipra Peeter.

Kaulaasia.

Ennenägemata külm.

Ennenägemata külm ja tali waldas Mustamere kubermangu 24. detsembril. Külm näitas 13° R. Külm tuli häkki, sest eelmisel päewal oli 2° sooja.

Külma läbi tekkinud kahju on tuntawalt suur. Paljudel on külm kartulid ära rikkunud. Samuti kannataks igasugu troopika (lõunamaa) kaswud ja taimed, nii et mitmel peremehele jaid kauaegset hoolt ja waewa nõudnud istandused rikunud.

Kui talised külmad edasi kestawad, annab tõsijelt tunda loomatoidu puudus.

Sulew.

Ka meie protesteerime.

Meie, Uurali Gesti asunduse Abdrejski noored, waatastame kõik aeg põnewuuega wabastuse mõitluse käitu Gestis ja nüüd, mil-lal wabadusehõwite arm ifka järjest kaswab ja Gestimaa pind ifka enam ja enam tööliste weregale wäetatud jaab, nüüd tõs-tame ka meie protesti walge Gesti terrori wastu ja ütleme: „Radugu timukate werine walitus ja elagu Gesti nõuogude waba-riit!“

Kutsume üles kõiki S. N. W. Viidus asu-waid Gesti noortjugu „Ropri“ õhtuid toime panema Gestis mõitlawa kommunistliku proletariaadi häälks.

Mitmed noored.

tõendam dokument, ära wõetud fogu Wene rahwale teadustamisest“.

Preester Georgi Gapon.

II tööliste jaatonna liige.

Peterburis,

8. jaanuaril 1905 a.

Margufiri.

„Walitseja, meie Peterburi tööliised, meie naised ja lapjed ning abitud wanad, tulime sinu juure, walitseja, et õigust ja kaitset saada. Meie oleme waejed, meid kurnatakse, piinatatakse ränga tööga, teotatakse ja ei peeta inimesteks, meiega käidakse kui orjadega ümber, kes peawad walikes kannatama oma kurwa jaatuse all. Meie kannatame ja meid tõu-gati ifka sügawamale ja sügawamale wae-jusesse ja rumalusesse, meid kagitawad despotism ning omawoli, meie lämbume ning meil ei ole enam rohkem jõudu kannatamisest, walitseja! Lõppes kannatus. Jõudis kätte see hirmus filmapilk, kus parem surm, kui kaswawate piinade all kannatamine.“

Meie jättime töö seisma ja teatastame endi peremeestele, et meie ei hakka enne töösse kui meie nõudmisi ei täideta. Meie esimees palwe oli, et meie peremehed aru-taksid meiega ühijelt meie puudusi. Ceda keelati meile, ei antud õigust rääkidagi, wõlde, et see on seaduse poolt keelatud. Seaduse poolt keelatud olid ka meie palwed: tööpäewa lühendamise tuni 8 tunnini, palgamaaramine meie ühijel nõusolekul, alama wabrikut administratsiooni ettetu-lowate arujaamatuste ühine läbiwaatamine, lihttööliste ja naisterahwastele palga kõrgendamine tuni ühe rublani päewas, ületunnitöö arastamine, korralik ja ilma narrimisteta arstimine, töötodade paran-

damine nii, et neis wõib töötada ilma et oleks alalise tuuletõmbuse, lume ja wihma käes oma terwist tarwis rikkuda. See kõik on nende meelest seaduse wastane, kõik meie palwed — üleskohus ja meie soow oma seijuforda parandada — jultumus ning teotus meie peremeestele.

Walitseja, meid on siin üle 300.000 — need on ainult oma wälimuse poolest inimesed, kuna tegelisel ei ole meil ega ka Wene rahwal mitte ühte inimlikku õigust; ifegi rääkida, mõelda, koftukoguda ja omi puudusi ning seijuforda parandusi arutada on meil keelatud. Jgaühte meie seast, kes julgeb welda sõnakesti — tööraha klassi õiguste kaitset panna, wangi, jaadetakse ajumise ja koristatuse kui kurjategijate, ta hääsüdame ja tundelise hinge eest. Halatse-da tööliste pääle, selle õigusteta waewatud inimele pääle — jähendab tewa karitegu. Kõik töötaw rahwas, s. o. tööliised ja talupojad on jätud ametnikkude, nende kroonwargade ja rahwariijate omawoli hääksarvamise hooletks, kes mitte midagi ei hooli rahwa õigustest, waid nende õiguseid alataja jalge alla tallawad. Ametnikkude walitus on wiinud riigi täielisele la-gunemisele, tõi talle sõja kaela ja wiib Wene-maa ifka sügawamale ja sügawamale hukatu-sele. Ka ei tea meie jeda, kuhu lähel see raha, mis turnatud rahwa käest korjatase Rahwal ei ole võimalust oma joowe ja nõudmisi arutada, ega ofa wõtta maksude määramise ja rahafulutuse arutusest. Töölistel ei ole võimalust oma kajuks kaitset organiseerida ühijusi. Walitseja, kas see on jumala seadusega koftutõlas, kelle armust ja walitseb? Kas ei ole parem jurm meile kõigile, Wene töörahwale. Las kapitalistid ja ametnikud, need kroonwargad ja rahwa rõõmlid elawad ja lõbutjwad. See on meile arusaadaw, walitseja! See tõi meid

sinu lossi juure. Siit meie otstime wiimast pääsmist, ära keela oma abi rahwale, too teda õigussetuse, waejuse ja rumaluse hauast wälja, anna meile endale võimalust oma jaatuse üle otjustada, kaota ära see ametnikkude wäljakannatamata ife, lõhu sein eme ja rahwa wahelt maha, las ta juhib ühes sinuga riiti. Gest sinu oled ju selleks, et rahwas wõib õnnes elada, aga see õnn on ja jääb ametnikkude ridadesse ning meile jääb piin ja alandus. Doe ilma kurjuse meie palwet, mille siht on mitte kurjus, waid hääbus, nii meile kui ka sinule, feiser! Witte jultumus ei ole te-mas, waid sellest paistab kõik seijuforda paratamatuse wäljapääsematus. Selleks on Wenemaa juur, tema puudused mitmekesised ja rohkearvulised, et ametnikud wõiksid teda juhtida. Tingimata on tamwis, et rahwas ife aitaks Sind, sest jultumus on üksnes ta puudused teada. Ära tõuka tema abi, waid wõta wastu pakutud abi, käje wiibimata Wene rahwa kõitide klasside ja seijuste esitajad koftukoguda. Las tuleb wi talupoeg kui tööline, niijama ka papp, kapitalist ja kooliõpetaja, las kõik, kes nad ka ei oleks, waliwad oma esitajad. Las igauks olla ühisõigusline ja waba wali-mise asjus — ja käje, et ajutawafogu wali-miised junnifid otjekohele, jalajale ja ühetasele hääletusel. See on meie pää-palwe ja temas on kõik meie lootus, see on meie ainuke plaaster, mis wõib meie haawu parandada, ilma sellela saawad meie haawad igawesti mädanema ja see wiib meid kiirele surmale. Aga see üks abinõu ei jõua üksi meie haawu paranda-da ja on weel teisi ja meie ütleme sulle, walitseja, jeda otjekohe ja awalifult, kui oma ijale, kõige Wene töötawa klassi nimel.

(Järgneb).

«Teie pojal ei ole mingit õigust tema pääle! Aga teil — weel vähem! Laps on minu oma ja minu emakohus on teid eksitada lapsega toimida nii, nagu see teile meeldib... Minu kohus on teda välja kiskuda teie ühiskonnast, mis on rajatud walele ja tapmistele!»

Mõlemad naisterahwad waatasid wäljakutsuwalt, kogu oma olemisega põlgust awaldades, üksteisele silmi. Annik paiskas wanale naisterahwale otse näkku:

«Kunagi ei näe teie enam last!»

Nende sõnadega haaras tema lapse heitunud bretoonlase käelt.

Kokkupõrge sündis nii kiirelt ja sarnasel tagasihoitlul wihal, et seda keegi märganud ei oleks, kui ei oleks kõlanud korraka läbitungiwad karjatused lapse suust. M-me de-Moreval sirutas käed välja Claude poole ja nägi välja nagu tahaks tema last omale tõmmata. Laps haaras karjatades ema kaelast kinni.

Samal minutil tuli kapellesse kaks waimulikku meest, üks neist oli täies ametiriides. Kuuldes sarnast kirikus lubamata lärmi, kiirendasid nemad sammu. Ametiriides waimulik tundis m-me de-Morevali ja terwitas teda, nagu kaupmees terwitab oma wanat ja rikast ostjat.

«Milles lugu?» küsis tema pahasel toonil.

M-me de-Moreval tõttas wastama:

«Madaam tahab mind takistada oma pojapoega ristida!»

Waimulik küsis kõrgilt:

«Madaam on...?»

«Lapse ema!»

«Ah!»

Kirikuwaht ja kaks poisikest koorist — üks soolakastiga teine suitsutuspauniga — suurendasid Anniki wastaste arwu. M-me de Moreval, — kahe kokkunud waimuliku wahel seistes; sirgnes ja walmistas end wõitlusele.

«Ei, sarnane häbitu naisterahwas!»

Kuid Annik heites nende pääle põlgawa pilgu.

«Jääge selle juure, kes teile maksab!» ütles tema Mariale, kes temale järgneda tahtis.

Tema ei kuulnud, kuidas üks waimulik temale järele pomises:

«Jumala koda... sarnane hirmus pahandus... sarnane jumalakartmata tegu...»

Annik lahkus kõrgele tõstetud pääl. Kandes enesega kaasa lapse, kui oma haruldase waranduse ja surus kui meeletu teda oma rinda wastu...

Tema lahkus kirikust, ilma kordagi taha waatamata.

teatud järelande wanale lapsele, awaldan sugu austust tema piiratud kuid waljule kultusele, tema traditsioonidele... Minus räägib loomusunniline õrnus selle wana inimese, ainsama, pudenewa sideme wastu, mis mind ühendab minu perekonnaga.

«Olgu nii!» wastas Annik. «Mina mõistan sinu seisukorda, kuigi need perekondlikud sidemed minu juures isiklikult algawad sinust ja Claudest. Minu ahela lülid kaowad minewikku. Minu ahel ühendab mind tulewikuga. Meie tarwis on uus perekond — perekond, mis minuga algab. See ei tähenda weel, et mina tahan lahutada Claude sinu sugulastest! Mina usun ainult, et elu ise teeb warsti oma töö!»

«Ja surm! Igatahes tänan mina sind selle eest, et sina walmistad wanaemale wiimast rõõmu tema elus!»

«Wanaema! Kes räägib weel wanaemadest meie ajall!»

Mõttes kujutasid nemad endile ette kõik need etapid, mis elu oli teinud wiimase kolmekümne aasta jooksul: jalgratas, autotomobiil, aeroplaan — lkare, mis lendles taewa all! Ja edasi! Waatamata sellest hirmsast sammust tagasi, mida tekitas sõda, mis tõi enesega kaasa barbarliku prassimise, oli siiski märgata uut tärkawat tõusu, tundus uue, tärkawa elu ihkamist. Teadus tungis püsiwalt edasi, ammutades oma sügawusest weel selgitamata, kuid piirita jõudusid, leides uusi säadusi liikumisele, wõnkumisele ja walgusele... Traadita telegraaf ja telefon! Elu energia, mis oli weel warjatud, saamise seisukorras, wõis täna-homme muutuda tegewaks jõuks!

«Tähendab,» küsis Amédée, «mina wõin oma emale teatada, et tema saab lähemal päewil näha Claudet?»

«Wõid temale isegi telefoneerida seda, kui see sinule lõbu walmistab!»

«Tänan sind kõigest südamest!»

Amédée kirjeldas temale pärast täielikult Claude esimest kohtamist oma wanaemaga. Sinna ja tagasi sõidutas teda Maria wankrikeses. Amédée jäi selle käikuga väga rahule ja kirjeldas wanaema wastuwõtmist sarnastes rõõmsates wärwides, et Annik nõusolekut awaldas igal nädalal korra sarnast kohtamist lubada. Sellest ajast pääle wiis Maria igal neljapäewal lapse m-me de-Morevali poole. Annik kinnitas Mariale waljusti, et külaskäik ei tohi üle tunni kesta ja last ei tohi ülesöötä piirukate ning maiustega.

Korra kolmapäewal enne lõunat kodu tulles, — harilikult ei helistanud Annik — ja lastetuppa minnes, kuulis tema ukse juures elawat rääkimist. See oli pesu päew, ja päiwiti wõetud teenija tüdruk ütles bretoonlasele:

«Muidugi, wanaemal on õigus! Last peab ristima!»

Annik kuulatas hinge kinni pidades.

«Homme kell kolm on ristimine. Eks ole õige, minu ingliske? minu wäike Jessuke?»

«Agä küll madaam tõstab lärmi, kui sellest kuulda saab!»

et need ei ole mäed, vaid lihtsalt muti muhelused. Selle eest võlgnen mina sinule tänu!»

Tema võttis Anniki käe ja surus seda õrnalt.

Annik sosistas:

«Kui mõnus on nüüd tunnistada, et kõik meie kannatused, kõik meie äritused ei olnud asjata. Meie ei eksinud! Kuidas annab jõudu ideed, mis õnnelikult teostatud!»

«Waata, minu armas, mina ei tea, lõendab see midagi meie ideede seisukohalt. Onn ja õnnetus ei olene sugugi ainult sotsiaalsest wormist. Meie näitasime ainult, et oleme õnnelikult kokku juhtunud, et meie üksteisele loodud ja see on kõik! Samuti nagu üks pääsuke ei too kewadet, nii ei näita waba üheselamine ehk kordaläinud abielu veel palju!»

Annik naljatas:

«Õnnetu inimesel! Kas sina tahad tõesti vähendada meie teeneid? Kas ei räägi see meie poolt, et meie andsime esimese eeskujuga oma ringkonnas, nii väike ehk suur kui see ka on? Ei ole ühtegi tegu ilmas, millel ei oleks järeldusi! Mina olen kindel, et nüüd sünnib uus tasakaal, mille toob esile osalt ka meie töö ja jõukulus. Meie Mérettega jõudsime lõpuliselt arusaamisele, et ainsam voorus ilmas on töö.»

Uhe tumeda eesriidega kaetud akna kaudu kuuldus Griegi «Aase Surma» kurb wiis:

«Paule...»

Annik ohkas:

«Ka üks inimene, keda meie ei suuda kuidagi välja kiskuda orjuse kütkest! See ülesanne käib üle minu jõu. Ei ole ka Giti, kes aitaks oma emal pääseda sellest pimedusest. Onneks on meil Claude ja warsti Gine!...»

Waatamata õe wastupanekust, kes uskus, et korterist lahkumine lahutab teda ka waimust, kellega tema arwas end olema ühendatud, sundis Annik Paulet enesega kaasa sõitma. Ka Amédée nõudis tema kaasasõitu:

«Sõitku meiega kaasa! Päike ja meri awaldawad tema pääle kõige paremat mõju.»

Kuid uude kohta jõudes läks tema, waatamata kõigest päalekäimisest, jälle üksildusse ja lukutas end teiste inimeste eest. Tema elas pea alati pimeduses, oma arfe ja lauaga, mille pääl seisis sawi. Sellest sawist püüdis tema woolida oma armsate surnute nägusid. Tema lahkus omast toast ainult selleks, et waikides osa võtta üldisest laual söömisest. Waimule sarnasena ilmus tema ikka nagu teisest ilmast ja ootas ainult, kuna sinna jälle tagasi minna.

Järsku lõppes muusika.

Täieline waikus. Siis karjatus!

Annik tormas ühes Amédée sinna poole.

«Pea,» ütles Annik. «Lase mind üksi tema juure minna.»

Amédée kuulatas ukse juures seistes. Paule rääkis oma

Tema naeratas Blancheti poole.

«Sest minu türann wiis mind lõpuks selleni. Võin teile teatada, et mina «Sinise Ohaka» ära müüsin.»

Blanchet ei warjanudki oma rahulolemist.

Monique hüüdis temale:

«Ära ole selle pääle nii uhke! Küsi parem Annikilt, kas tema oleks alla annud? Mina olen, õieti öelda, eksinud lammast, kes alati määgib oma lauda poole. Mina olen sündinud selleks, et olla kõige harilikumaks naiseks, kes kardab oma meest-käskijat! Uhe sõnaga, austud isandad, mina olen sarnane naisterahwas, kellest teie unistate!»

«Elagu lambalaut!» tähendas Blanchet.

Monique näitas mõlemate meeste pääle.

«Kuulete Anniki! Nead ei tunnista seda, kuid oma hinge põhjas kujutawad nead endid karjastena, tubli malakas pihus!»

Blanchet naeratas:

«Mida peab siis tegema! Kõige minu feminismi austuse juures leian mina, et üks abikaasast peab walitsema perekonna elu majandusliku külje üle. Mispärast teie, aga mitte meie?»

«Mina annan teile sama küsimuse wastuseks!» ütles m-lle Hardy. «Mikspärast teie, aga mitte meie?»

Annik tõstis kelmikalt waatel oma kinda:

«Sellepärast, et meie seisame teist madalamal! Eks ole nii, tunnistage!»

«Hoia end!» hüüdis Amédée Blanchetile, «kui juba Annik end waielusse segab!»

Kuid Blanchet hirwitaski lõbusalt:

«Madalamal? Tõde poolest, suurem osa meie õpetlasi kinnitawad...»

«Nead on eeslid!» sähwas m-lle Hardy wahele.

«Wõib olla! Kuid nead lõendawad kõik (ja toowad hulga näitusi), et see madalam arenemise aste, mitte ainult füüsilisest küljest, on loomulik omadus naisterahwastele, ja et...»

«Loomulik omadus! Kas ei olene see sellest, et teie kaswatasite oma naise wastawalt oma maitsetele ja soowidele gyneesede*) ja haaremite, piduliste buduaaride ja köökide kaasaraakimata!»

«Pardon. Kuid need «eeslid» lõendawad, prille ninale säädes, et kuupuhastused ja pääluu suurus...»

«Mina loodan, et professor wabandab alandlikku koolijuhatajannat... Kuid mina arwan, et tema minust paremini teab kõige selle rumala lõenduse hinda. See, mis täna tunnistakse teaduseks, on hommen paljalt pettus. Kõwendawad keha samuti, kui karastawad waimu! Sada aastat Rootsi gümnaastikat ja tüdrukud 2000 aastal on sama tugewad ja osawad, kui Spar-

*) Gynese — Wana Greekas naiste osakond majas.

Noorte elu.

Noored, teie poliitilise lasmatuse organisatsioon on lõpnoorsoo ühing.

Veningradi kub.

Bolosjowo noored! Koonduge W. L. R. N. U. ringikese ümber.
(Bolosjowo ajundus, Ringisepa kreis.)

Kultuurhariduslikul alal organiseeriti noorte ring. Paljud noored avaldasid soovi W. L. R. N. U. liikmeks astuda, kuid enamus on arvamisel, et neil selleks veel poliitilised teadmised puuduvad. Ringi koosolekul otsustati korraldada poliitilisi kõneõhtuid, et tutvustada noori igakülgset poliitiliste sündmustega ja küsimustega.

Bolosjowo noored! Poliitilisi teadmisi omandate tagajärjekärgelt, kui koondute W. L. R. N. U. ringikese ümber. Istuge klubi liikmeks. Et noortel praegu puuduvad ainelised võimalused „Säde“ ja „Draze“ tellimiseks, siis pöörake „Edasi“ toimetuse poole, mille vastu tulla ja laenu näol järelemahtu päale jaata ülalnimetatud ajakirjad 3 kuu päale.

Bolosjowo noor.
Toim. järelemahtus: Tuleme vastu Bolosjowi noorte ettepanekule.

Ei maffa wanaeitede juttu tähele panna.

(Strakowa ajundus, Tompi kreis.)

Strakowa noored panid hiljuti piduõhtu toime. Muudu läks kaunis rahuldawalt, kuid widewikus tulid joobnud Luptina noored tüli norima. Siiski lõppes pidu warakult ja tüli wälis.

Kuid eideid, kuulda jaades noorte piduõhtust, kogusid kofku noori arwustama.

Strakowa noortel ei pruugiks wanaeitede juttu tähele panna. Zugewamalt oma ridu koondades ajume endi arendamisele. Muutame tubli punase nurga ja lõpnoorjoo ringikese. Suuresoleja.

Pustofchi noored liigutawad endid.

(Pustofchi ajundus, Luuga kreis.)

Asunduses elab suur hulk eeslasi. Kuid wähe töötatke häält ajalehe järele. 1924 aastal käis siin üksainus ajaleht. Ka klubi töö on mahajäänud, kuigi töötas kuwendat aastat.

Mis teewad aga Pustofchi noored? Samogonn, „guljankade“ pidamine, söfine hulkumine on harilikud asjad. Üht siin palju poolehoidu ei leia, noored ujuwad jumalat wähe. Hiljuti oli siin Luuga seltsimehe Kepmani korraldusel koosolek, milles klubi ümber nimetati Sädeme punaseks nurgaks. Mutati ajalehe ring. Tellijaid 1925 aasta päale on kahesja inimest.

Pustofchi noored, kui olete end liigutama hatanud tuimuse unest, siis waja seda veel energilisemalt teha. Wõtte kätte ajaleht ja lugege, mis tehakse teistes asundustes, mis teewad jään noored. Pustalane.

Sammuge ajaga kaasas.

Sisfekarjunud kombe järele.

(Beschkowo ajundus, Tompi kreis.)

Teisel jõulupühäl korraldasid Beschkowo noored piduõhtu punase nurga hääks. Ohtu näis ojarõdijatele meeldawat.

Rod. Priats, kes oli walitud punase nurga organisaatoriks ja lauluringi juhatajaks, kandis omalt poolt ette mõned laulud, mille sõnad praeguseaja kohaselt, kuigi wiisi poolest lahtu lätsid. Wiga juhatus selle tõttu, et koorijuhataja oli laulufooriga eelmisel pöörwal kirjufus isjanda kiitufeks laulmas käinud ja nüüd wiisi unustanud.

Kiijugune tembutamine peaks aga Beschkowo noorte hulgaft kaduma.

„Dma poisj.“

Zohiküla noored kõigist maha jäänud.

(Zohiküla ajundus, Ringisepa kreis.)

Asunduses on hulk noori, kuid teistest nii mahajäänud, et Jastrebino klubi tööst, mis kõigest lats wersta kaugel, wõtawad oja kõigest kolm (!) seltsilist. Ajalehti ei loe aga ükski. Selle asemel käiwad, osalt wanemate juundimisel, papp Schulji warustamas. Korraldawat tantsutallunguid ja jamagomni joominguid. Kuid selle asemel, et samajelt aega wiita, wõiks minna klubisje. See oles rohkem ajatohafem ja mõistlikum. Ja tellige omale „Edasi“, siis teate mis wälisilmas sünnib. Kulaline.

Kiirendage samm.

(Kiferino ajundus.)

Meie noored on küll wäga agarad kooskäima, kuid midagi juuremat fordasata itfagi ei jõua. Peeti koosolek, waliti laulufoori juhataja, käidi koos kuud neli, wõeti nõuks pidu toime panna, kuid tuidagi haktama itfagi ei saa. Wiimaks ometi otjufitati wälja astuda Kurgowitsja rahwamajas teisel pühäl. Wiletsalt läks. Lauludeft kanti ette: „Kole dö“, „Wangenud täht ja „Teretus“. Juhataja ei annud õiget häält ja selle tõttu laulud kannatfid. Piduline.

Pole kahju.

(Beschkowo ajundus, Tompi fr.)

Mõni aeg tagasi tabati kohalik samogomni wabrikant juft parajal tööl ajal. „Wabrikant“ kahtlustab ülesandjana näiteringi. Nüüd lahtufid tema paremad sõbrad noored laulu- ja näiteringist. Kuid punasel nurgal pole seft kahju, see ei kohuta teda mitte põrmugi. Ta jatkab oma tööd endiselt.

Beschkowa noored! Kuu juba pimestawad teid kulafud ja ahnitsewad teie kopsitaid enesele samogomni folgi eest. Käidake, et ka ilma sellela wõite läbi saada.

Häwitufst rahwapiimestajatele — samogomni tegijatele. — Edu punasele nurgale. Mudilane.

Segadufetegijad.

(Sagorje, Tompi kreis.)

Sagorje W. L. R. N. U. ring korraldas Kudrowas näitemängu, mis kaunis kenafti ettekanti. Ainult paha oli see, et päältwaatajateft mõned joobnud iftud löid lärmi, tülitaftid näitlejaid ja püüdsid segadufst junnitada. Dlefs wäga joowitaw, kui edaspidi jarnafed iftud kõrwale hoitaks näitemängu-jaalist.

Sama näitemängu õhtu pääl korraldati ka punased warrud, efimefed eeslaseft hulgas meie pool nurgas. Lapje wanematele annetati kingitufi, kinkijateft oli juurem oja wenelased. Koosolijaid huwitaftid warrud wäga. S. D.

Pihwa kub.

Witte maha jääda.

7. jaanuaril peeti siin ära usuwastane loeng. Kuid meie noori huwitawad wähe teaduslikud loengud. Ei kuula ife ega lafe ka teifi kuulata. Jseäraniis püüdsid forda rikkuda mõned noored plitad naermisega. Dlefs joowitaw, kui edaspidi noored selle küsimufe päale tõstft tähelepanu pööraks. Wastafel korral jääme kõigist maha. G. S.

Nii peab töötama.

Pöhja-Düüna kub.

Edu igalpool.

(Perefentifheskaja ajundus, Dparinos.)

W. L. R. N. U. ringikese järjekindel kask — Poliithariduse tajapinna tõstmiseks organiseeritud noorte kool. — Taktistab tööd sellekohased ruumid. — Asundus sammub teiste asunduste eesrinnas.

W. L. R. N. U. ringikene kaskwab järjekindlalt, 1. aug. läinud aastal oli kõigest 3 liiget, nüüd 1925 a. algul on neid aga 22 liiget. See näitab, et küla noored ei taha jugugi maha jääda linnanoordest, waid sammuwad ajaga kaasa. Noorte poliithariduse tajapinna tõstmiseks organiseeriti noorte kool. Koolitööst on huwitatud päale noorte ühingu liikmete ka wäljaspool noorte ühinguft asuwad noored. See näitab veel kord, et noored püüawad loobuda wanadest kommetest ja tormawad uue elu poole.

Praegufel ajal taktistab noorte tööd wastawa ruumi puudus. Nii näitufeks ei saa organiseerida klubi ega lugemistuba, seft puuduwad sellekohased ruumid. Koolimaja on selleks aga wäike. Kõikufuseft saab siis üle kui walmis saab praegu pooleli ehitatud rahwamaja.

Selleft kõigest wõime järeldada, et Perefentifheskaja ajundus, kes oli üks mahajäänuteft, sammub praegufel korral teiste asunduste eesrinnas. Seda näitawad meile faktid: 1922 a. alustatud rahwamaja ehitamine lõpeb käesolewal aastal. Kooperaatiwi liikmete arw tõusis aasta jooksul 25 kuni 95 liikmeni.

Jääb ainult edu joowida Perefentifheski asundufele, milleft teijed eeslaju peaks wõtma. G. W e s t e.

Zweri kub.

Nii ikka olla ei tohiks.

(Nurmefunde ajundus, Zweri kub.)

Meie noorte ring kawatfes 7. jaan. usuwastalift õhtut toime panna. Dma abi lubas selleks Gesti tööstiste fakulteedi õppur fl. S. Wiibus. Nimelt wõttis ta enda kofuseks kaajamõngida näitemängus. Kuid et fl. Wiibus näitemängu harjutufele ei ilmunud, siis jäi näitemäng pidamata. Kohalistele noortele jäi mulje, et kui fl. Wiibus jarnafelt ühiskondlifest tööst kõrwale hoitab, siis ta kellegi noorte ühingu liige ei ole. „Dma ringi liige.“

Zaroslami kub.

Ka meie noored ärkawat.

(Danilewski ajundus, Zaroslami kub.)

Organiseeriti eeslaseft ja wenelaste ühijel jõul noorte ring. Efimefel jõulupühäl sündis siin wundamendi panemine sellekohase piduga. Danilewski linnast tulid noored musikandid. Kanti ette kolmewaatusline näidend kohaliku koolispetaja kaasabil. Oja wõeti wäga elawalt, ruumi puudufest tõttu jäid paljud ukje taha. Siiski oli ruumi mahtunud umbes 150 inimest. Sisje tuli ligi nelikümwend rubla.

Kohalikud külanoorfel on soow järgmine kord uuesti kreifilinnast abi paluda, wähemalt kedagi, kes kõnet pidada oskaks.

Minu soow oleks, et kõif noored koguks end ühijena maafina noorte ringi ümber ja töötaksid jm. Lenini näpunäidete järele.

Pidult ojawõtja.

Siber.

Taiga ärkab.

(Nikolajewski Gesti ajundus, Tatarski fr., Tomski kub.)

Ujalbus nõukoguwalitfufe wastu kaskwab. Asunikkude majanduslik seisuford paraneb, nendel kaskwab huwitufus kultuurharidusliku töö wastu.

Nimetud asundus asub kohalifest raudtee jaamast 225 wersta ja ühtlasi ka linnast eemal kaugel taigas. 1897 a. asudes siia, töid asunikud Gesti ft jelleaegse kultuuri kaasa. Praegugi veel laulawad noorjoolased Koa-aegefid laule.

Asundufel tuli üleelada ka muste päewi. Sõja ajal lätsid mehed jõtta. Majandus, mis enne sõda kaunis kõrgele oli tõusnud, hakkas kiirelt langema. Pärast tegi lõputöö kodufõda. Kõltskaf, partiisaanid, rõõwolid . . . punased . . . tshehi-slowaakid jne. Eft küll lahingud midagi juuremat ei teinud, selle wastu andis end tunda kodufõja seljatagune traagika. Alalised walitfufe wahetufed, rekwireerimised, konfiskeerimised, kihtfalt rõõwimised, mahalaftmised ja muud kodufõja kolebused tegid talumehed ettemaaltifudeks, kartifudeks. Tektis umbufalbus kõige wastu.

Kuid nõukoguwalitfufe kindla poliitika hakkas umbufalbas aegamööda aga kindlalt kaduma. Majanduslik elu hakkab tõusma. Uhes sellega tuntakse ka huwi kultuurielu ja hariduse wastu. Kool, mis jennini elu ja jurma pääl waevelnud, hakkab end jalule ajama. On kawatfufel eeltulewal juwel koolimaja ehitada.

Wanaaasta õhtu jaadeti mööda erakorraliselt. Organiseeriti koolilastega uueaasta wastuwõtmine. Lastepoolt kanti ette deklaratiioonid, koorilaulud, wäike näidend ja lõpuks spordi numbrid.

Kell 12 lauldi ühijelt „Internatsionaali“ ja „Julgesti wennad nüüd tööle“ — Wanad inimesed õhtafid: „Tõhoh jumakutene, tütrufutele ka püffid jalga aetud! Ja kae kuda pää pääl jaijab!“

Efimehe samft on tehtud, nurgakiwi on pandud. Waja kõige energiaga seda tööd jüwendada. Asunikudelf seisab ees kolm juurt ülesannet: 1) koolimaja ehitada, 2) ajalehti tellida ja 3) jamogomnile piir panna. Kui asunikud selle ülesandega toime jaawad, siis wõib neid kiita.

Siim Sepif.

Palutakse taastöölist ja teist seltsimehi rutata materjaali saatmisega järgmise „Orase“ numbri jaoks.

Toimetuf.

Kindlustatud kinnitamisest.

Juba 1923 aastal tõusis tarwidus S. R. W. Liidus riikliku kindlustamist fiske seada. Üle aasta kuluf eeltöödeks, et kinnitamise määrasid ja tariife wälja töötada.

Praegufel ajal on organifatfiooniline töö riiklikuks kinnitufeks juba lõppenud: on wälja töötatud kinnitufe kindlustamise määrused, poliift (kinnitufe tunnistufe) tingimised, asjaajamise kord jne. Üksitute wabarikide rahwakommissariide nõukogud on juba dekreedid wälja annud kinnitufe kindlustamiseks. Wwalikud operatfioonid jellel kufjul kinnitamifest algawad lähemal ajal. Wõib juba ette ütelda, see uus kinnitufe worm mängib fuurt oja mee majandusorganide rahandusliku kofkuwarisemise alal, mis on efile kufjutud kurtahklufe eft teenijate oskamatufe tõttu, kellel nende ametite tõttu on tegemist rahaga.

Kinnitufe filmapilgufst päale wõtab riiklik kinnitus oma päale kahjude wäljamaksimise: 1) mis teenija eft töölise kaelatohulise tegemufe läbi efile kufjutud: nagu raiskamine, wõltsimine jne., 2) mis on tekkinud teenijate oskamatufe eft lohatufe tõttu, nagu kaotamine jne.

Wenemaal ei tuntud enne jarnast kinnitamise wiift, kuna Lääne-Euroopas juba ammu tarwitufel on. Inglismaal afuti juba 1840 aastal jarnafele kinnitufele.

Wenemaal, püüd tööandjat ära hoida fiskefuffumise eest, mis wõis jündida kurtahklufe tagamõtte ja teenijate hooletufe läbi, kes rahaliste summadega opereerifid, kufjunes wälja börse artelli wormiks, mida praegu nimetame wastutawa töö ühijusteks.

Sarnaste artellide idufid wõime tähele panna juba 18. aastajal. Kaubandufe ja tööstufe ministeeriumi andmetel oli meil 1911 a. 1. jaan. 93 artelli kuni 30 tuh. liikmete arwuga ja 36 miljoni liige rbl. kapitaliga.

Mõned neift wastutawa töö artellidest on wanad üle 200 aasta. 1920 a. 20. weebr. dekreedid läbi ühendati kõif börse artellid ühijeks wastutawa töö ühijufeks, kes töötas rahwamajandufe kõrgema nõukogu juhatusel all. 1921 a. uuesti kofendatud artellidel polnud endiseid fuuri kapitalaale ja olid junnitud jeda tegema mitte juurte sifjemafude näol. Sellepärast nüüd nende ühijuste kapitalaid ei kindlufsta küllalt oma päale wõetuid kofustufi.

Ühijuste poolt ettemõtete ja afutuste päält wõetaw kindlustatud preemia on kaunis kõrge ja ulatab mõnikord kuni 25 protf. ühijufe teenija palgast.

Eitawat mõju awaldawad kindlustatud preemia päale, nende wastutawa töö ühijuste wõiftlus üksteife wahel.

Ullatähendatud tähendusil filmas pidades peame üttema, et artellide töö peab saama toimetatud nende käes olevates kapitali määra raamidest.

Tegelikku kindlustust wõib ettemõtetele ja afutustele anda ainult riiklik kinnitus, selle kapital on praegufel korral üle 40 miljoni rubla.

Kindlustatud kinnitus on odawam kui wastutawa töö artellide kinnitus, seft wimaste kõrwalised kulud on tihtipäale määratu suured (kuni 70 protf. preemiast). Riiklik plaan aga kui juurem organifatfioon suurema kinnitufe tegemufwähjaga wõib alandada kõrwalifi sifsetulekuid kuni miinimumini. Niijama peab meelles pidama, et riiklik kinnitus on wastufkaaluf artellidele ja ei aja taga kufufid.

Kindlustatud kinnitufe sifsewiimisel jääwad tegutfema edafi wastutawatöö artellid. Kuid wõib kindlasti arwata, et riiklikud ja kooperatiwised afutufed ja ettemõtted loewad tarwilikufs pöörata enam kindlustatud riiklise kinnitufe poole. Sarnast arwamist awaldati meie tähtsamate riiklikude afutuste efitajate nõupidamisel. Kiijugufeid otufeid tehti ka muudest S. R. W. Liidu teffkohades.

Juba praegu tuleb Leningradi riikliku kinnitufe kontori igapäew afutufi järeleparima kindlustatud kinnitufe järele. See näitab, et huwi tähendatud küsimufe wastu on tõesti olemas ja küpsenud. Seepärast wõib loota, et operatfioonide algamisel kindlustatud kinnitus laialift arenemist leiab. M. S.

«Temale ei öeldagi seda!»

«Sellest aitab küllalt, et tema enese hinge hukkab, kunagi mitte kirikus käies! Veel lapsukest ka hukka saata! Tema ei käi ju kunagi jumalateenistusel!»

«Mitte kunagi!»

«Kas ristimine on kohalikus kirikus?»

«Mis veel! Et ema meile päale jukuks? Ei, ristimine sünnib Saint-Germain-l'Auxerrois. Kui nüüd lapsega mõni õnnetus juhtub ja tema surma saab, sattub tema siis otsekohe paradiisi!»

Tema ei lisanud ainult juure, et m-me de-Moreval andis temale wiissada franki saladuse hoidmiseks.

Aritud ja põrutud Annik tahtis säälsamas mõlemate naisterahvastega lõpuarwet pidada, enne neile aga nende teo kogu alatust selgitades. Mõistawad nemad aga teda?

Tema peatas.

Kannatust! Kannatust!

Tema ei kaota sellega midagi, kui vähe kannatab!

Kell kolm! Saint-Germain-d'Auxerrois!

Uhe minutiga on kate silmi eest rebitud. Nüüd alles märkas ja mõttis tema seda sood, milles tema pidi wajuma. Kui ei oleks olnud seda saatuse hoiatust, oleks tema wajunud mudasse, ja nõiutuna hingelise rahu magusustest, ei oleks temal enam tarwilist energiat jatkunud tegutsemiseks.

Amédée puudus eilsest päewast saadik. Mingisugune koosolek Lionis! Tema pidi alles homme õhtul kodu tulema. See asiolu rõõmustas Annikit. Amédée oleks südames rahutust tundnud ja skandaali ära hoidnud.

Oõ wenis liiga pikalt ja näis, nagu ei tulekski määratud tund. Maria läks vähemalgi aimamata teele, sõidudates väiksel wankril Claudet. Annik mängis enne lapsukesega nagu harilikult, et mitte bretoonlases kahtlust äratada.

Üksi jäädes jooksis Annik kiriku, samal ajal kui m-me de-Moreval ootas Claudet oma juure. Kohale jõudes wiskas tema kiire pilgu ümbrusse. Ei olnud veel kedagi. Annik waatas kella.

«Pool kolm! Minul on veel küllalt aega!»

Tema sammus üles astmeid mööda, mida lihwisid oma samudega usklikud juba wiis aastasada... Tema astus kiriku sisse misse osasse. Siin oli keldri pimedus, ja ainult üksikuile kiwitahtlitele põrandal langesid päikese kiired läbi wärwiliste aknaklaaside. See teatraalne ämarus oleks Annikile tingimata teatud meeolelu loonud, kui temale ei oleks forkanud ninasse kuiwanud muda ja kopitanud wiiruki wastik lõhn. Mõned wanad naised, kes pimedamais kiriku nurkes lamasid silmili maas, olid kui kellegi poolt mahaunustud suurepärase sõlmed.

Tema waatas koori päale, kus mõned kiriku teenrid helistasid Püha Bartolomeusi kellasid.

Möödamine kirikuwaht seletas Annikile nende helistamise põhjust:

Kella kolme ajal on ristimised. Tema läheb wõret awama...

Kirik wõttis tarwitusele kõik abinõud, nii julmuse kui kawaluse, et oma sihti saawutada: naisterahwa nõrkuse ja kartuse kaudu orjastada inimsugu!

Altari ees wäikses kapellis, nii pimedas, et see sarnanes surnukeldrile, nägi Annik põlwitamas kahte naisterahwast.

Temas tõusis järsku esile tahe minna nende naisterahwaste juure, neid üles tõsta ja neile seletada:

«Jumal, mida teie otsite, on teie enestes! Teist enesest oleneb kõik tulew elu! Ainult teie teha on, et sünnib uus maailm!»

Annikist sammus mööda wiieteistkümnene aastane laps. Tema kandis kiriku eeskojast ostetud küünalt. Hüpnotiseeritud waatel süütas tema küünla põlema teiste küünalde tulest, mis juba põlesid samba juures raudses kolmnurgas. Waha sulas, wähenes ja laotas laiali raswa lõhna. Annikit raputas wärin... Temal tundus, et neis süngis tuledes peitusid Torquemada tuleriidad, ja et Jordanis selleks liig vähe wet leidus, et neid kustutada...

Annik peilis end sissekäigu juure, püha piserduswee anuma lähedale ja jäi ootama rahutul südamel... Algul tahtis tema ootada kiriku ees, sissekäigu juures. Kuid m-me de-Moreval ja Maria wõisid teda näha automobiilist välja astudes ja põgeneda... Ei, parem oli neid tabada kiriku sissekäigul ja hüüda... Aga mida hüüda? Tema ei teadnud seda, ja ei mõelnudki selle üle järele!

Järsku peatas tema süda: wäline uks awati.

Imus m-me de-Moreval — pikk ja must, uhkelt püstihoitud pääl ja jääkülma näoilmega... Temale järgnes Maria, Claude käitel kandes. Mõlemad peatasid piserduswee anuma juures ja kastsid omad sõrmed wette. Lõid risti ette ja pöörasid siis wõre poole...

Annik formas ette, tema hääl kõmises:

«Mida teie teete siin!»

M-me de Moreval astus sammu tagasi. — Järsku tabatuna, peatus tema ammuli suul.

Annik kordas:

«Mida teete teie siin... minu pojaga?»

Tema näitas Claude päale, kes ema ära tundis ja rabeles kujukst tardunud Maria käitel.

M-me de-Moreval wärises mitte niuwõrd hirmust, kuiwõrd põlgawast wihast:

«See on minu pojapoeg! Mina täidan seda kohust, mida teie teha unustasite... Wanaema ja teie wahel on kohtumõistjaks — jumal ja tema annab minule õiguse!»

«Mam... mam...» lallutas laps nuttes.

Annik astus lapse juure ja teatas kindlalt:

Kirjastused.

— Siim Trepif, Siberis. Võtmine Teid kirjastajate nimelise üles. Mähe pane me kaastöö arvel Teile tänuks.

— Sulew, Sulewist. Teie pikemaid kirjeldusi meie ei ole saanud. Kirjeldused kooperatiiv ja teiste ühistööde organisatsioonide tegevusest oleks väga soovitatav.

— Sm. Marust, Masnikowist. Sm. Jakobile on „Edasi“ juba 1. jaanuarist tänu pandud.

— Kod. Karu, Dubnikowist. Samogonni küsimus ei paku suuremat tähtsust. Võib olla, leiate teisi tähtsamaid ja huvitavamaid küsimusi ühe eht teie elu alalt.

— Nant, Kowgorodi kub. Võtmine Teid kaastööliste nimelise üles. Palume edaspidi kaastööd teha. Arvutame.

Gilane börse:

Reeieolu börse rahulit.

Reiklasja kohustuselise meenariks	101 tihern
"	maits 99 1/4
"	maits 96 1/4
"	juuniks 95
Raekleringid	9 rbl. 29 kop.
Dei-rid	1 r. 94 1/4
Koostöö koonid	51 50
Soome margad	4 85
Brantseje frangid	10 25
Talupoja laen	95 1/2
1. wõidulaen	2 rbl. 85 kop.

Täna se lehega on hinnata kaajas Victor Margueritte romaani „Kasslane“ järjekordne poogen.

Teadaanded.

Palutakse kõiki feltimehi, kelle käes seisavad Haridusmaja raamatukogust võetud raamatud juba üle kahe nädala, need tagasi tuua ühe nädala jooksul (viimane tähtpäev 1. weebr. j. a.). Mitte õigel ajal tagasi toomise korral tuleb iga raamatu eest 2 f. päewas trahwi maksta, aga kui kuu aja jooksul need raamatud tagasi ei ole toodud, antakse nõudmine nende sm. pääle rahwakohtusse. Arvutud on igal esmaspäeval, teisipäeval, kolmapäeval ja reedel kell 7 1/2—11 õhtul.

Raamatute juhatus.

Seda isikut, kes 22. jaanuaril Haridusmajas näitlejate garderoobes kogemata sm. Stein'i kuu kaaja wõttis, palutakse seda kohe tagasi tuua.

Juhatus.

Pühapäeval, 25. j. p. kell 3 päeval on Haridusmaja pühapäevade loori organisatsiooniline koosolek. Osa võtma kututakse kõiki neid, kes mängida mõistatavad, mängima õppida tahawad ning edaspidi looris mängida sooviwad.

Haridusmaja juhatus.

Pühapäeval, 25. jaan. kell 2 p. on Haridusmaja ühise kunstiringi nõukogu koosolek. Päewakorras on: 1) Jaanuarikuu tegevuse aruanne. 2) Weebuarikuu tööloa. 3) Mitmesugused küsimused. Ilmuda tuleb järgmistel feltimeestel: Kure, Seljat, Saan, Juurub, Kelberg, Tamberg, Sawiaut, Karp. Eljas, Kaasin, Taperjon, Lagodin, Samjaro, Sõesojew, Miller, Teiter, Weske, Jiat, Kooje, Juhanson, Balwadre, Moosberg, Wallner, Moosberg, Säre. Reesen, Kudrjawtsewa, Kuprianow.

U. R. R. instrutor.

Teisipäeval, 27. jaan. j. a. peetakse ära Harimajas ülelinnaline eestlaste W. P. R. N. A. liigete ag. tprotkollektiivi järjekorraline koosolek. Päewakorras: „Praegune rahwuswaheline olukord“. Ettekanne walmistawad ette smd: Luukas, Muliin ja Päll. — Algas kell 8 õhtul. Ilmuda täpselt.

W. P. R. N. A. Leningradi kubtomi Eesti feltikoon.

Täna teatrites:

Aladeem. riiklik ooperi ja baleti teater „Тщетная Предосторожность“.

Aladeemiline riiklik drama teater „Идеальный муж“.

Aladeemil. riiklik wälte ooperi teater „Мадам Беттерфлей“.

Näitlik suur draamateater „Бубус“.

Rahwamaja „Национализация Женщин“.

Punane teater.

„Товарищ Семизводный“.

Teater „Юных Зрителей“.

„Договорим солнце“.

Muusikaline komöödia „Марш“.

Pasjash

„Шалая бабенка ветер настроенный“.

Gosznak.

„Сам у себе под стражей“.

Haridusmaja teatri harjutuste järjekord.

Esmaspäeval, 26. jaan.

kell 8 „Õbbus talupoeg“.

Teisipäeval, 27. jaan.

kell 8 „Arimehed“.

9 „Emate maantee“ 2. ja 3. m.

Kolmapäeval, 28. jaan.

kell 8 „Kaspi jahi“.

1. ja 2. m. „Õbbus talupoja“ harjutusele palutakse kõik endiselt ettelandest ojalad tulla tegelased ilmutada.

Wast. instrutor-organisator.

Wastutaw toimetaja: R. Treuseidt.

Wäljaandja: Eesti Kirjastuse Ühisus

Brühomka asunduses,

Bihtwa kuberm., Holmi kreisis, wõtab

„Edasi“, „Draze“ ja „Säde“

pääle tellimisi wõttu

kooldipetaja A. Wõit.

ГОСУДАРСТВЕННОЕ СТРАХОВАНИЕ

Riiklik
Kinnituse
kontor
Leningradi kub.

25. Oktoobri pr. nr 46, telef. 153-54 ja 575-61.

Glukinnitus

(telef. 601-25 ja 187-10).

Surma ja wanaduse juhusel:

1. Tööliste grupeline kinnitus ilma arstiliku järelewaatufeta 100 rubla kuni 1.500 rubla.
2. Ilma arstiliku järelewaatufeta 200 rbl. kuni 1.000 rbl.
3. Arstiliku järelewaatufega 1.000 rbl. kuni 10.000 rbl.

Kodu se liikwa waranduse kinnitamine lihtsustatud kujul.

(telef. 187-49).

(Kinnitusmaks Leningradis 16 kop. aastas 100 rublalise kinnitussumma päält).

Kinnitusmaksu aega pikendatse.

Kinnituste wastuwõtmine sünnib tööpäewadel kella 10—2 päewa.

„Klassi wõitlus“

mitte mõeldalainud aasta wälte 3 nrt ilmus, hakkab poliitilise olukorra nõudel kätsoletawalt jaanuarist kaks korda kuus korralikult ilmuma. Mäkirja wäljaandja on nagu ennegi kom. Internatsionaali Eesti feltikoon, wastutaw toimetaja H. Pöggelmann. Tellimisi wõetakse wastu, aga mitte aja peale (poliitilise filmipäru nõuetel on nii sagedam kui harwem ilmumine võimalik), waid numbrite arwu peale. Ette tellides on nrt hind 15 kop. (5 nrt 75 kop., 10 nrt 1 r. 50 f. jne) ühes kojusaatmisega. Üksikult ostes maksab nrt. 25 kop.

Praegu ilmuma 48. nrt isu on järgmine: Kom. Intern. üleskutse Tallinna 149 protsessi ja 1. det. jündmu-te puhul. H. Pöggelmann: Kui hunti hüüad. H. E.: Eesti törahwa mõistusewõim 1. det. H. Wering: Arnold Sommerling. Walge hirmuwalitus Eesti. Trihuun: Timukate ja kateebitajate ühise wäerinna walitus. D. Kätkas: Päti, Deedu ja Eesti kodanuse õnnemängu eel. Taimetoitlane: Ruumit (katiira). H. Walmann: Troskismus ja leentismus 1, Berma nentne rewolutsioon. Teated Eesti muusik. Üks abindu walge terrori wasta. Soiatas kirjastajatele. Alreerita eestlaste üleskutse. Luigale. Pildid: A. Sommerling, J. Komp.

Nr. 49 ilmub 31. jaanuaril.

Toimetuse ja talituse kontor: Fontanka 53. Posti aadress: Leningrad, Fontanka 53, „Классовая борьба“.

„Klassi wõitluse“ talitus.

Kõrgem Rahwamajanduse Nõukogu.

Riiklik thee, kohwi ja figuri trust

„ЧАЕУПРАВЛЕНИЕ“

Leningradi osakond.

Kontor: 25. Oktoobri pr. 104. — Telefon 134-23.

Müüb juur- ja üstikmüügil:

Cherd looduslikku, wäljamaa, Hiina ja India tõrgemaid sorte.

Kohwi terades ja walmis kujul.

Kohwi aserinet, kohwi ja puuwilja jookideks figurisi walmis kujul.

Cacaot, kompwekte hulgas sortides Moskwa wabrikuteist.

Kaupluses 25. Oktoobri pr. 104.

Schokoladi kompwektide, schokoladi tahwite müüki wabrikust „Tshaeuprawlenie“.

Kõik müüdaw aine on tõrgewäärtuslik.

Kauplused asuwad:

- Nr. 1. 25. Oktoobri pr. 104. — Telefon 600-45.
 2. Karl Liebknechti pr. 22/24. — Telefon 581-23.
 3. Meshdunarodnoi pr. 34-b. — Telefon 569-94.
 4. Sowetski pr. 25. — Telefon 602-65.
 5. 3. Juuli uul. 55/57. — Telefon 598-40.
 6. 25. Oktoobri pr. 66. — Telefon 553-45.
 7. W. S. Sredni pr. 49. — Telefon 573-93.
 8. 3. Juuli uul. 31/34. — Telefon 558-14.
 Suurmüügi osakond 25. Oktoobri pr. 104.

Pühapäeval, 25. jaan., kell 2 p.

Internatsionaalse kooli saalis

(Сездовская № 1—3)

Rahwuswahemuste

Protekt-miiting.

Desjaraabia okkupatsioonil 7. aasta päewa puhul.

Oja wõtma kuti. kõiki rahwuswahemust.

Sisseminek waba.

W. R. P. kubtomi rahwuswahemustojakond.

Petr. Wiiduri poole Eesti tööliste klubi.

Teisipäeval, 27. jaan. kell 8 õhtul.

Marxistlik-leninismi ringi järjekordne istang.

Juhatab sm. Wallner.

Ilmuda täpselt.

W. R. P. L. kub. kom. agit-prop. ojal Eesti feltikoon.

Julius Nõutast palutakse

oma aadressi kaata ja enesest teatada: Тверская губ. ст. Трыска, Кузнецовский подезд пути, Новоторж. уезд. Совхоз. Чевачино, Август Осельдт.

Eduard Jaani p. Tihlane

Leningradis, andke oma aadress teada selle lehe talitusesse.

Puussep Atele ja Olesk Anna

kututakse Eesti feltikooni, Smolnõi tuba nr. 104.

Wil. welster-ammaemand

H. R. Wittun - Kolpatowa uueandas wastuwõtmist: nõuanded ja abi rastejalsetele, sünnitajatele, naistehaigustele. Kella 10. homm. kuni kella 7 õht. Trolitskaja 11, ftr. 7. Sisestail pa-raadutest.

Welster-ammaemand

maasfash, nõuanded, abi rastejalsetele ja sünnitajatele, naistehaigustele, alaline arst. Wobomaja uul., nr. 18, ftr. 3, sisestail boomifi

Dr. Grünberg

Wostanije (end. Snamensk.) uul. nr. 2, 25. Oktobri pros. nurgal, telef. 562-37. — Wastuwõte iga päew kella 9—12 h. m. a kella 4—8 õhtul; naisterahwastele eraldi.

Praegusaja arstimisabindud.

Sifilis (914) ja tripper (terawat ja krooniline).

Enguorgaanide igakülgne arstimine, flsemise, naiste-sünnitamise, lõike, hamba-, turgu, kõrwa-, nina- ja jughuigusted.

Sifilis (606—914), tripper.

Wastuwõtte tunnid erialadel hom. f. 9 kuni õht. f. 9 3. Juuli (end. Sadomaja) uul. nr. 42, Sennoi nurgal. Tel. 163-31 ja 163-32.

Wee-elektrihagemaja

Snamenskaja uul. nr. 5, ftr. 3, kõhujookide, südame, raswanemise, rheumatismi, kangetus, hüsteeria, neurasteenia, haimatus, seljatuimus, jöuetus. Wastuwõtte kella 5—9 õhtu. Telef. 212—31.

Kusnetski haigemaja

Kusnetski nõi, 7, telef. 181—52. Wastuwõtm. töidides spets. professore ja asistendide poolt kella 10 homm. kuni kella 10 õht. Maltjed wõdd (naistehaigustel ja sünnitamisel). Rastejalsetele. Ülematel met. järelewaatamine ja arsti-stilis 606 tripper kroonil. Suguwõimetus maasf. ja elektrif., hambaarstist. ja tunkil? hamb. Arstide kutsum. tod.

Titopeja asunduses

wõtab „Edasi“, „Draze“ ja „Säde“

pääle tellimisi wastu

Aleksander Kast.

Kroonlinnas

wõtab „Edasi“ tellimisi wastu sm. Gwel.

Бюро союзов, Ленинская 51.

Sm. W. Kingisepa nimeline

Eesti tööliste Haridusmaja.

Pühapäeval, 25. jaan.

Näitlik kohus

Klubi tegelaste üle.

Algas kell 8 õhtul.

Sisseminek kõigil waba.

„Edasi“

pääle wõetakse tellimisi wastu:

Sablona ja Bugri

asundustes

Kowgorodi kubermangus Sablonja kuoli õpetaja sm. Ed. Eide.

Simititsa asunduses

Leningradi kub., Kingisepa kreisis sm. J. Mardi.